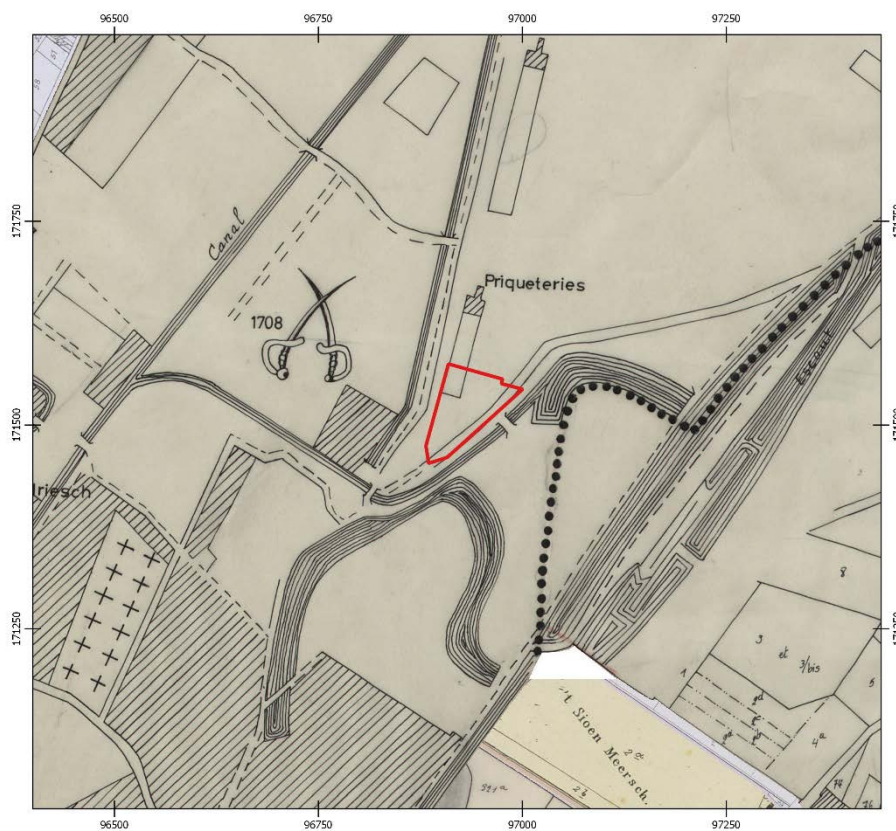

SOL

INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN SOCIO-ECONOMISCHE EXPANSIE

OUDENAARDE – SPORTHAL

VERBOUWINGEN AAN DE SPORTHAL

ARCHEOLOGIENOTA – 2016K469

De Graeve A. & Cherretté B.

SOLVA-ARCHEOLOGIERAPPORT NR 60

Colofon

Project:

Oudenaarde Sporthal, verbouwing en uitbreiding sporthal. Archeologienota (bureaustudie)

Projectcode – 2016K469

Projectnaam: 16-oud-SH

SOLVA Archeologierapport 60

Opdrachtgever:

Stad Oudenaarde

Tussenmuren 17

9700 Oudenaarde

Uitvoerder:

SOLVA

Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor ruimtelijke ordening en socio-economische expansie

Joseph Cardijnstraat 60

9420 Erpe-Mere

Tel: 053/64 65 20

Auteurs:

Arne De Graeve (erkend archeoloog)

Ewoud Deschepper en Marieke Buckens (opmaak kaartmateriaal)

Bart Cherretté (redactie)

Bewaarplaats archeologisch ensemble:

Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA Archeologisch depot, p/a Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem

archeologie@so-lva.be

Tel: 053/64 65 36

Wettelijk depotnummer: D/2016/12.857/11: Oudenaarde, Sporthal, archeologienota

Afbeelding voorblad: afbakening van het onderzoeksterrein op de Poppkaart (Geoportaal Onroerend Erfgoed)

Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA.

Alle foto's, tenzij anders vermeld: © SOLVA.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1. Planmatige context.....	4
2. Wettelijk kader	4
3. Resultaten.....	4
Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek	6
1. Beschrijvend gedeelte	6
1.1. Administratieve gegevens	6
1.2. De archeologische voorkennis.....	8
1.3. De onderzoeksopdracht	9
1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek	14
2. Assessmentrapport.....	16
2.1. Methoden, technieken en criteria.....	16
2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten	16
2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen.....	16
2.4. Conservatie-assessment	16
2.5. Assessment van de sporen	16
2.6. Assessment van het onderzochte gebied.....	17
2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan	39
2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden.....	41
2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek	42
2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek.....	43
2.11. Bibliografie.....	44
3. Bijlagen	45
3.1. Fotolijst	45
3.2. Lijst van de bijlagen	45

Samenvatting

1. Planmatige context

Stad Oudenaarde plant een grondige renovatie en uitbreiding van de huidige sporthal. De werken behelzen de renovatie en verfraaiing van het zuidelijk gedeelte van de sporthal. Het noordelijke gedeelte van de sporthal blijft in de huidige toestand behouden.

De bestaande kleedkamers (in het oostelijk gedeelte), de cafetaria en inkom vooraan worden volledig afgebroken. Bij de grote sporthal worden de wanden en de sportvloer (i.e. bovenste vloerniveau) uitgebroken, de structuur/dak/dakbedekking én betonvloer blijven wel behouden.

Het nieuwbouwproject behelst de aanbouw van een nieuwe cafetaria en nieuwe kleedkamers.

2. Wettelijk kader

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de renovatie en uitbreiding van de sporthal. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer¹.

3. Resultaten

SOLVA voert in opdracht van Stad Oudenaarde het voorgeschreven archeologische (voor)onderzoek uit. Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een bureaustudie uitgevoerd.

Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een gebied op de rand van een voormalig nat meersenlandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht moeten worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

¹ Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0 van 11 december 2015.

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau. De terreinen rondom het projectgebied zijn vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw verder ontwikkeld als sport- en recreatiedomein.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zéér gering. De werken zijn van dien aard, dat ze weinig ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige archeologische sites als die al zouden aangesneden worden.

In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode: 2016K469

Sitecode: 16-ODU-SH

Wettelijk depotnummer: D/2016/12.857/11: Oudenaarde, Sporthal, archeologienota

Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2016/00143; Arne De Graeve

Locatie: Oost-Vlaanderen, Oudenaarde, Sporthal, Rode Los (figuur 2, foto 1-2).

Bounding box: punt 1: x=96910,0/y=171574,9; punt 2: x=96970,9; y=171483,0.

Kadastrale gegevens: Oudenaarde 1de Afdeling, Sectie A, openbaar domein en perceelnummer 232A2/ 231K (figuur 1).

Oppervlakte van de betrokken kadastrale percelen: 7087.292m²

Oppervlakte van de bodemingreep (projectgebied): 4002.33 m²

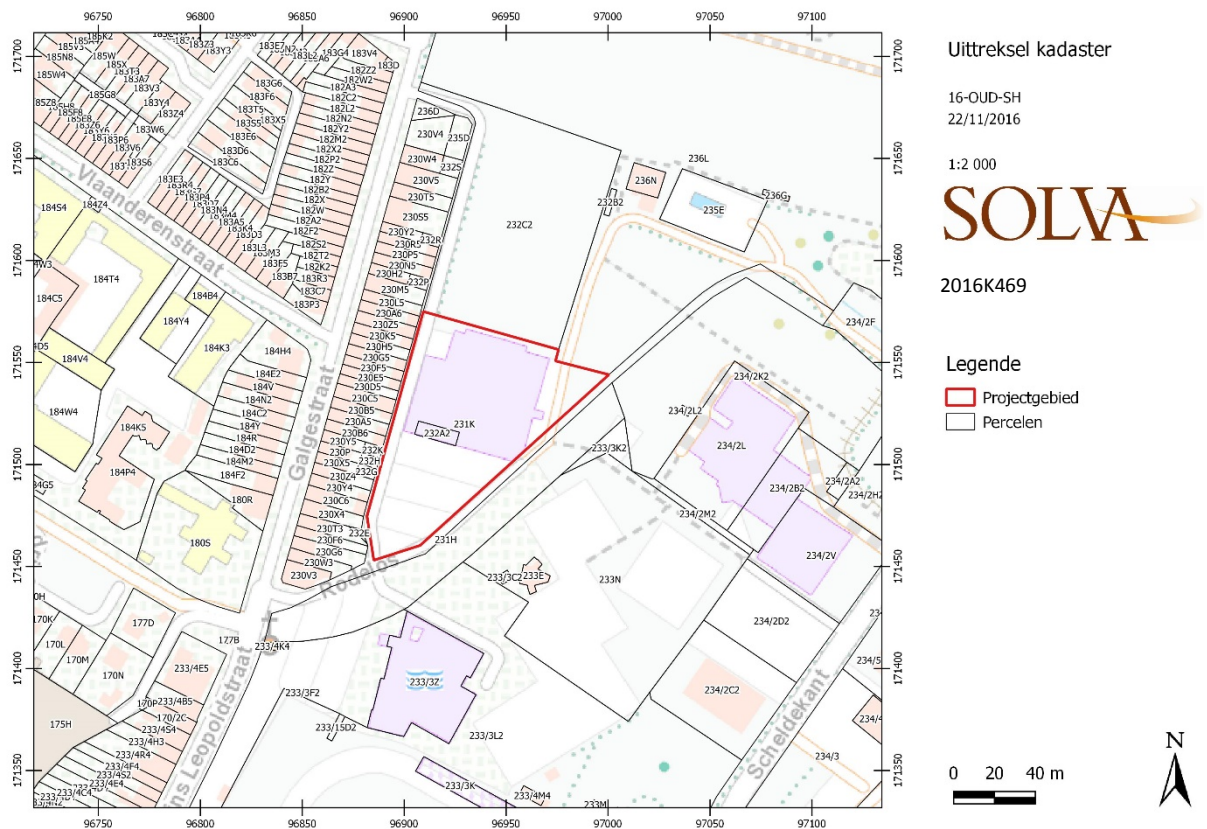
Topografische kaart: zie figuur 2

Uitvoeringstermijn: 22-23 oktober 2016

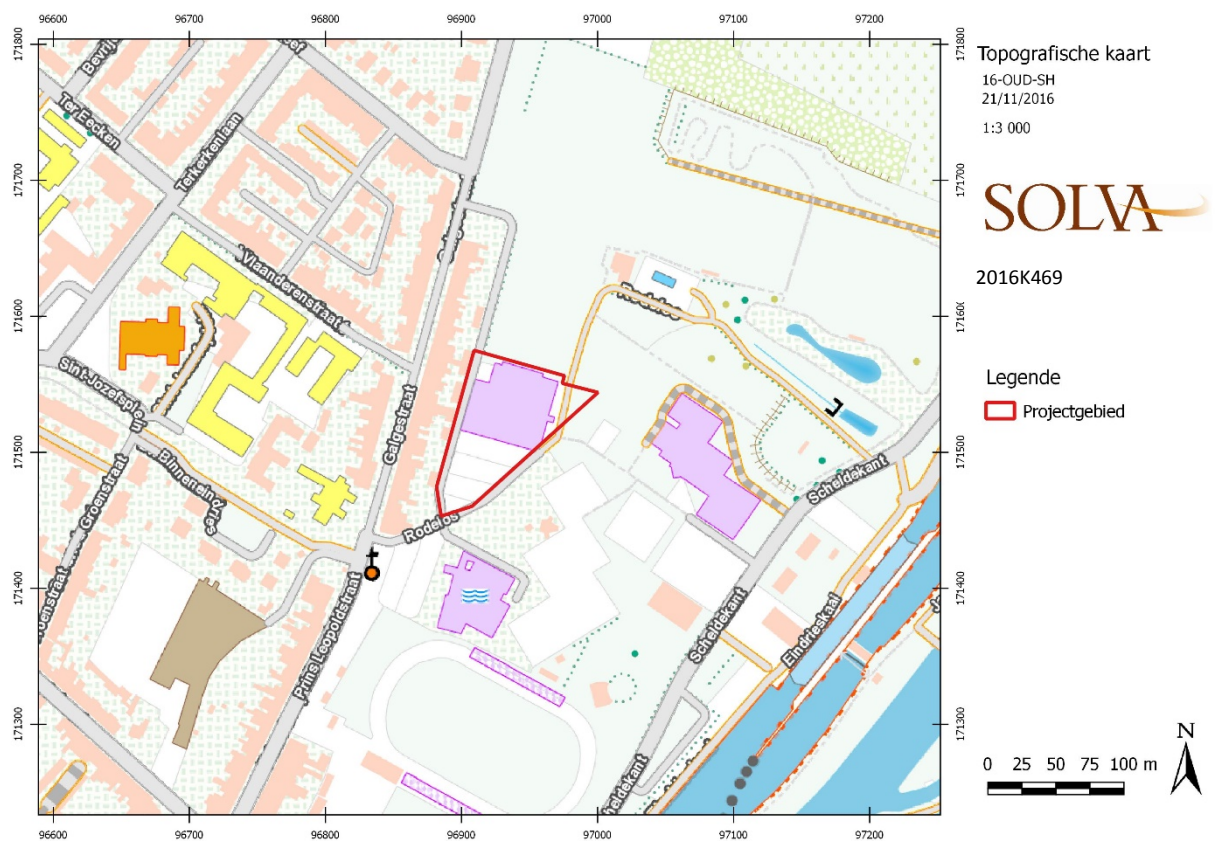
Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Aard van het onderzoek: bureauonderzoek

Overzichtsplan verstoorde zones: figuur 22-23. Het projectgebied valt buiten de afbakening van de GGA-kaart.

Figuur 1: Uittreksel van het kadastraal plan met de situering van het onderzoeksgebied (rood) (cadgisweb).

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood omlijnd, www.geopunt.be).

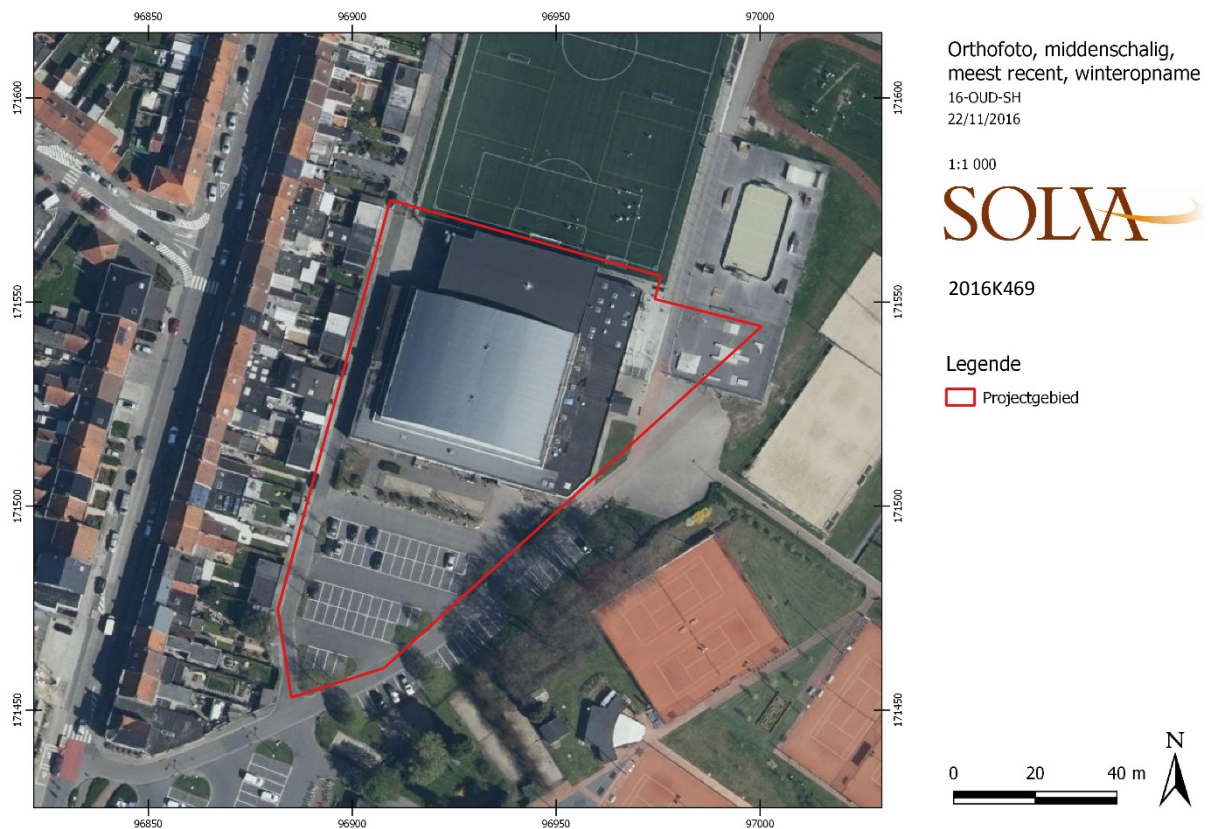

Foto 1: Meest recente Luchtopname (2015) van het onderzoeksgebied (rood omlijnd) (www.geopunt.be).

Foto 2: Foto van de bestaande situatie (google.streetview). Zicht op de plaats waar de aanbouw de cafetaria en de kleedkamers zal vervangen.

1.2. De archeologische voorkennis

Niet van toepassing

1.3. De onderzoeksoopdracht

1.3.1. Vraagstelling:

Het bureauonderzoek ten behoeve van de vergunningsaanvraag voor de renovatie en uitbreiding van de sporthal heeft tot doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de aanwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen. Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?
- Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel?
- Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

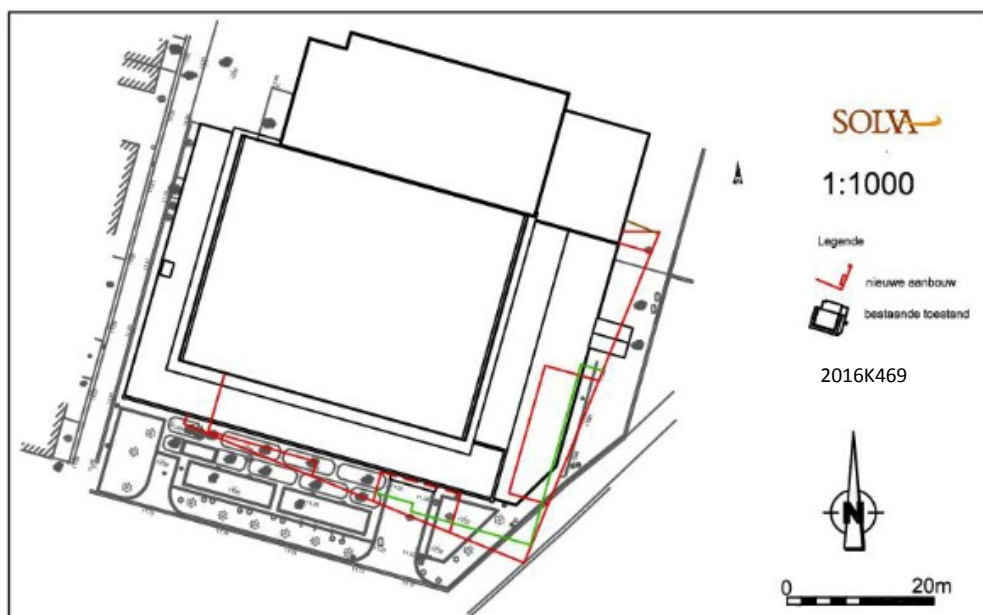
1.3.2. De randvoorwaarden :

Niet van toepassing

1.3.3. Beschrijving van de geplande werken:

De werken hebben betrekking op de verfraaiing en de uitbreiding van de huidige sporthal. Het project bestaat ten dele uit de verbouwing van bestaande gebouwelementen, de afbraak en oprichting van een nieuwbouwgedeelte, en de aanleg van riolering en regenwatercaptatie (**figuur 4, 5, 6**).

Sommige delen van de sporthal blijven behouden maar worden verbouwd i.c. de kleine turnzaal en de naastliggende kleedkamers. Bij de grote sporthal worden de wanden en de sportvloer (i.e. het bovenste gedeelte van de vloer) afgebroken. De structuur, het dak, de dakbedekking én de betonvloer blijven wel behouden. In de bergingen worden de wanden en de steeldeckdaken met roofing afgebroken, waarbij wel de structuur en de betonvloer behouden blijven (**figuur 3**).

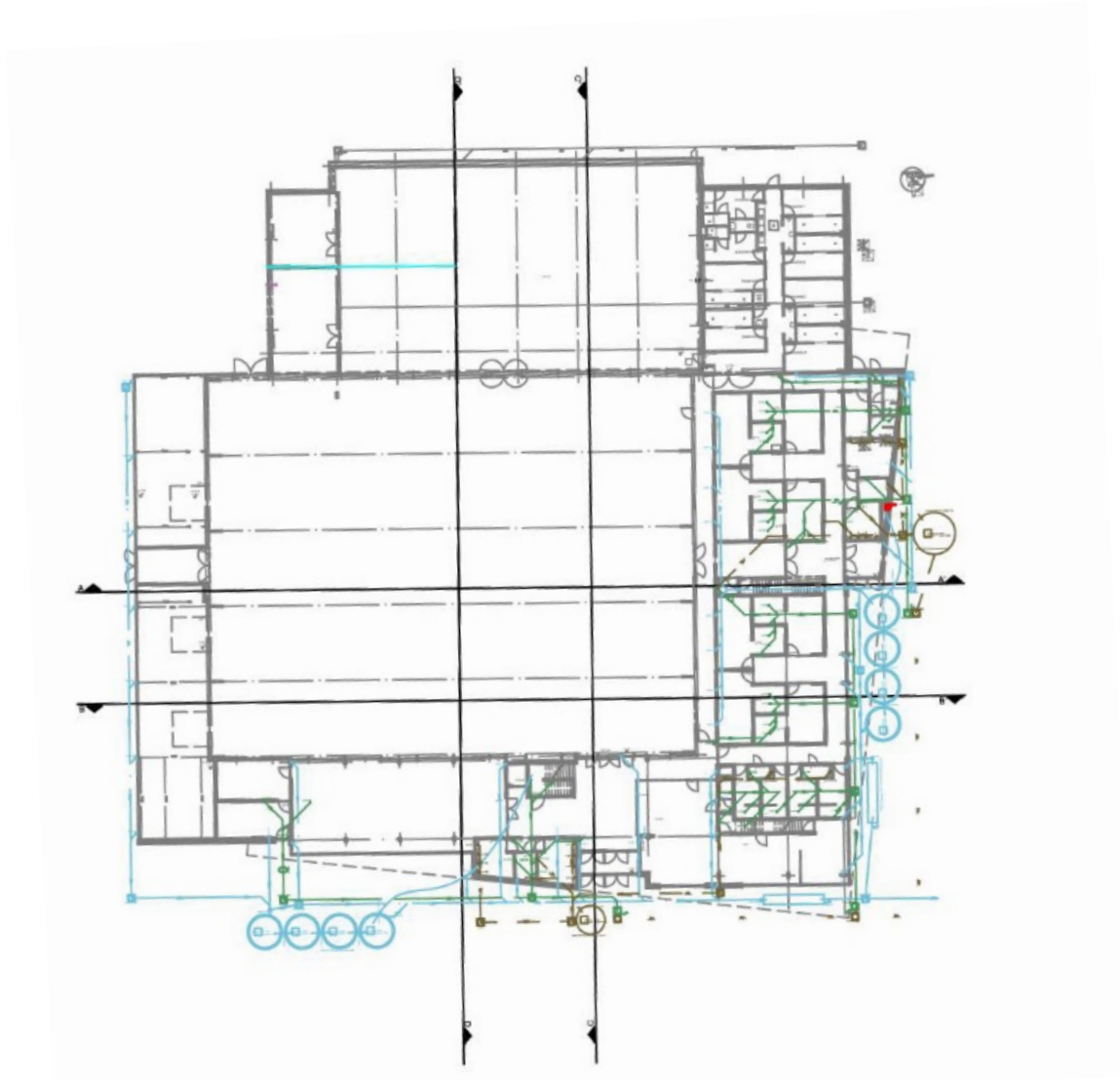
Figuur 4: Ontwerpplan (Stad Oudenaarde) (voor een gedetailleerde versie: zie bijlagen).

Het gedeelte dat volledig wordt afgebroken krijgt tezamen met het nieuw geconstrueerde gebouw, een nieuwe fundering mee. De vloeropbouw bestaat uit volgende opbouw (van boven naar onder): ongewapende chape van 12 cm dik, 10 cm PUR isolatie, PE-folie, gewapende betonplaat van 40 cm dik, waterdicht membraan en een laag zuiverheidsbeton van 10 cm (**figuur 5**).

De fundering voor de sporthal zal ca 60 cm onder het bestaand loopoppervlak reiken. Er vinden werken plaats op een oppervlakte van 1022 m². Daarvan bevindt zich het grootste gedeelte nl. 703 m² onder een bestaande uitgraving (verstoring voor de aanleg van de sporthal (doorsnedes AA', BB', CC', DD', **figuur 5**). Zo'n 300m² wordt nieuw bebouwd, evenwel op een zone die reeds is ingericht als parkeerzone en voetpad. Van deze huidige bestrating in zowel tarmac als kleiklinkers zijn er geen doorsnedes of profielen gekend, maar op basis van andere projecten, kan aangenomen worden dat de verstoring voor deze bestrating tenminste 40-50 cm diep reikt.

Figuur 5: Doorsnedes van de ontworpen toestand van de sporthal (Stad Oudenaarde). Gedetailleerde versie te vinden in bijlage.

Figuur 6: planweergave van nieuwe leidingen, regenwatercaptatie en weergave van de doorsnedes (Stad Oudenaarde). Gedetailleerde versie te vinden in bijlage.

Naast het uitgraven van de vloerplaat, wordt er een nieuw leidingennet voor regenwaterrecuperatie aangelegd (figuur 6). Zowel aan de zuidelijke als aan de oostelijke zijde worden er telkens 4 regenwaterputten gestoken van elk 10.000l. De diameter van deze putten is 2,92m, de hoogte 1,99 m. Deze putten worden aan de zuidkant voorzien van regenwater door buizen van resp. 315mm, 110mm, 250 mm. Deze komen te liggen op het tracé waar de huidige waterleiding ligt. Op de hoekpunten van de buizen, en op het kruispunt van verschillende buizen zit er een inspectieput van 60 cm x 60 cm. Aan de zuidoostelijke hoek is er een infiltratievoorziening van 12,6 m². De buis heeft daar een diameter van 80 cm en is zijdelings geperforeerd. Op de hoek tussen de zuidelijke en de oostelijke zijde bevindt zich een inspectieput van 80 cm x 80 cm, waarna er eenzelfde configuratie wordt aangelegd als in de zuidelijke zijde van buizen, infiltratievoorziening en regenwaterputten.

1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek

1.4.1. Motivering van de onderzoeksstrategie, -methoden en -technieken:

-Strategie

In deze nota wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd **voor een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden**. Dit type onderzoek heeft als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen.

Dit bureauonderzoek moet uiteindelijk leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

-Methoden en technieken

Daartoe is enerzijds landschappelijk, historisch en archeologisch bronnen- en online beschikbare georeferentie kaartenmateriaal geconsulteerd en zijn eventuele (recente) verstoringen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met het oog op het opstellen van een archeologisch verwachtingspatroon. Anderzijds is de impact van de werken op de ondergrond geëvalueerd. Deze impact werd afgewogen ten aanzien van het te veronderstellen verwachtingspatroon, op basis waarvan uiteindelijk een gemotiveerd advies kan opgesteld worden.

1.4.2. Organisatie van het vooronderzoek:

Alle hieronder vernoemde bronnen zijn geconsulteerd door de erkende archeoloog, Arne De Graeve. Opmaak van de figuren en de georeferentie geschiedde door Arne De Graeve, Ewoud Deschepper en Marieke Buckens. Inhoudelijke afwegingen en keuzes zijn in overleg geschied tussen Arne De Graeve en Bart Cherretté.

1.4.3. Gebruikte materiaal en technische specificaties, en motivering van de selectie van bronnenmateriaal:

Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de bodemsoorten. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems en/of resten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden. De aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd vooral om de grondgebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Deze informatie uit het historische kaartmateriaal kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel oudere bodemarchief. Het historisch kaartmateriaal is georeferentie geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed, www.geopunt.be, www.cartesius.be en www.gisoost.be en <http://mapire.eu/>.

Al deze gegevens zijn tezamen verzameld in een GIS teneinde een gedegen afweging en doorgedreven analyse van het terrein te kunnen maken.

Voor het archeologisch kader werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd, alsook de beschikbare literaire bronnen.

De bouwplannen zijn door Stad Oudenaarde ter beschikking gesteld. Een beknopt begeleidend schrijven in verband met de werken is ons door de Stad Oudenaarde opgesteld.

Een terreinbezoek was niet noodzakelijk gezien de actuele toestand van het terrein zichtbaar is op recente luchtfoto's en beelden (e.g. googlemaps en streetview).

Alle gegevens werden hierna samengebundeld in voorliggende archeologienota.

1.4.4. Beschrijving en motivering van afwijkende methodiek en van bijstellingen van de oorspronkelijke strategie:

Niet van toepassing

1.4.5. Inbreng van specialisten:

Niet van toepassing

1.4.6. Omschrijving van de algemene wetenschappelijke advisering door externen:

Niet van toepassing

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten

Niet van toepassing.

2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen

Niet van toepassing.

2.4. Conservatie-assessment

Alle gegenereerde data die in het kader van deze archeologienota tot stand komen, worden door SOLVA digitaal bewaard op een centrale server die dagelijks “in-huis” wordt gebackuped en off-site wordt gekopieerd. Alle gegenereerde data en rapporten zijn geïntegreerd in de SOLVA-Archeologiedatabank raadpleegbaar. Een conservatie-assessment voor vondsten of stalen is bij deze bureaustudie niet van toepassing.

2.5. Assessment van de sporen

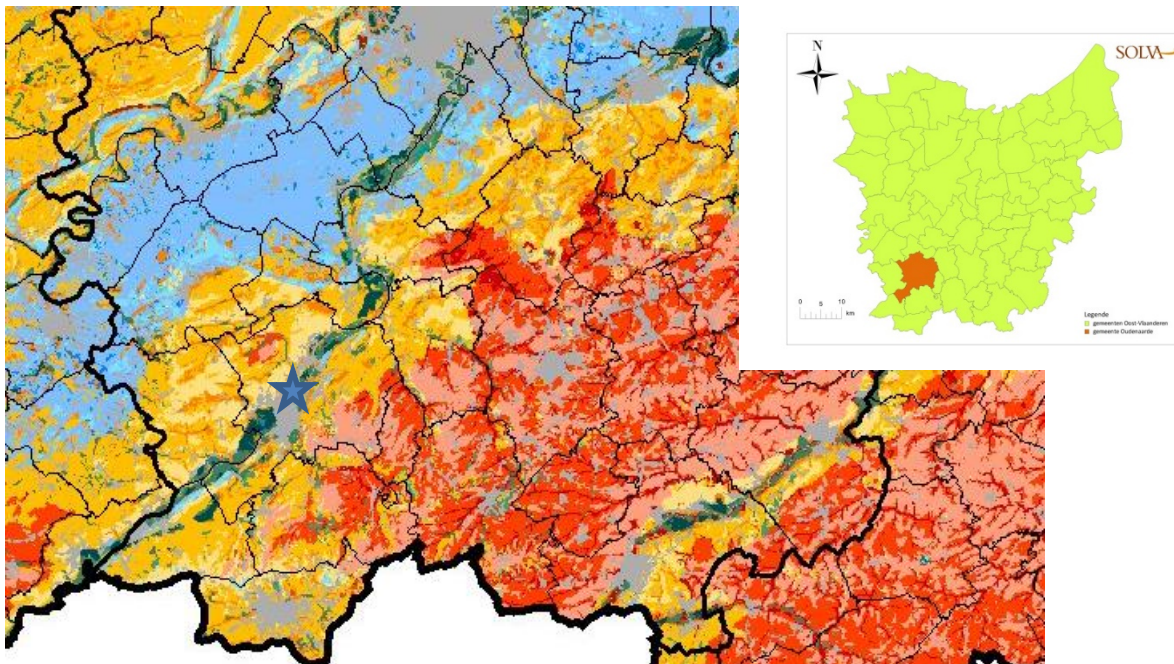
Niet van toepassing.

2.6. Assessment van het onderzochte gebied

2.6.1. Een tekstuele beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied (aardkundige en hydrografische situering, grondgebruik, fysisch-geografische gegevens, geraadpleegde bronnen)

Algemene landschappelijke en planmatige situering

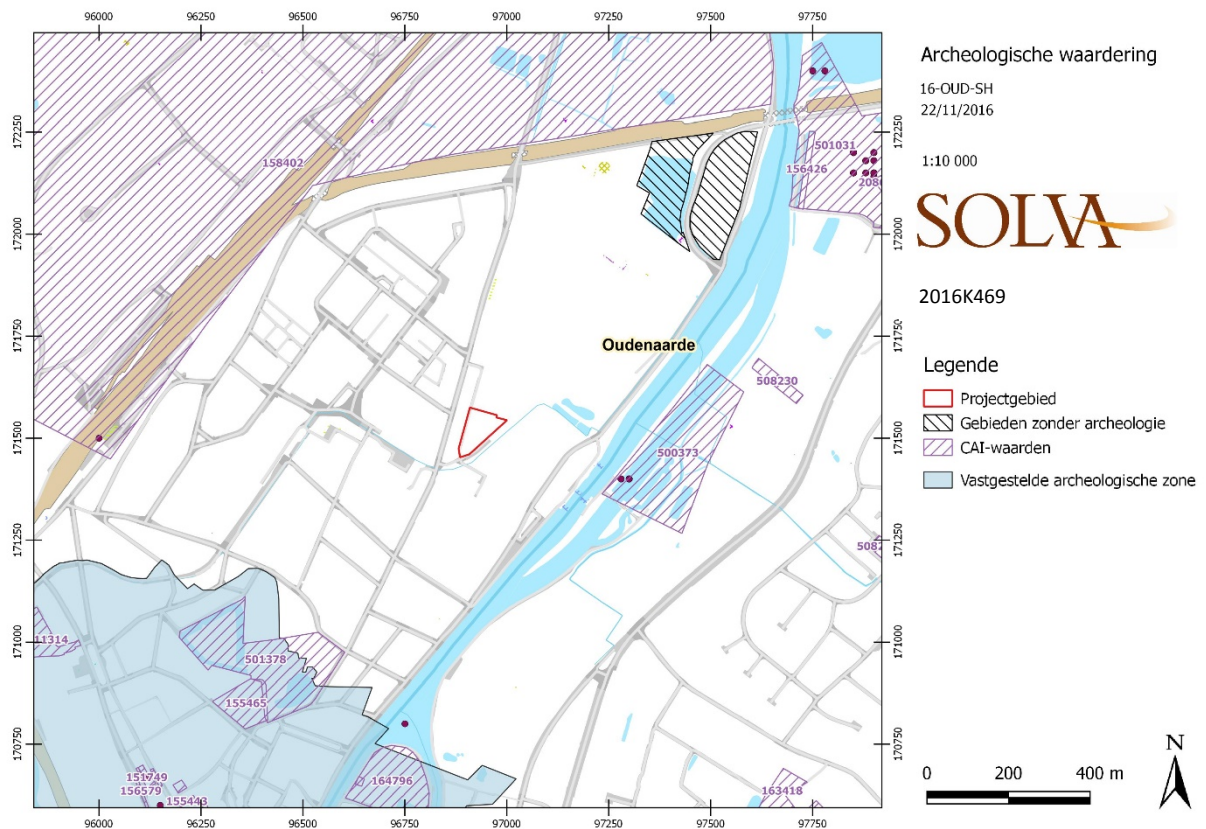
Oudenaarde is gesitueerd in het zuidwesten van de provincie Oost-Vlaanderen, in de Scheldevallei. De stad is gelegen in de zandleemstreek, maar het stadscentrum is gekarteerd als antropogene zone (figuur 7)².

Figuur 4: Situering van Oudenaarde op de bodemkaart (aangegeven met ster). Oranje : zandleemstreek, rood : leemstreek. (bron : geopunt). Insteek : situering van Oudenaarde binnen Oost-Vlaanderen.

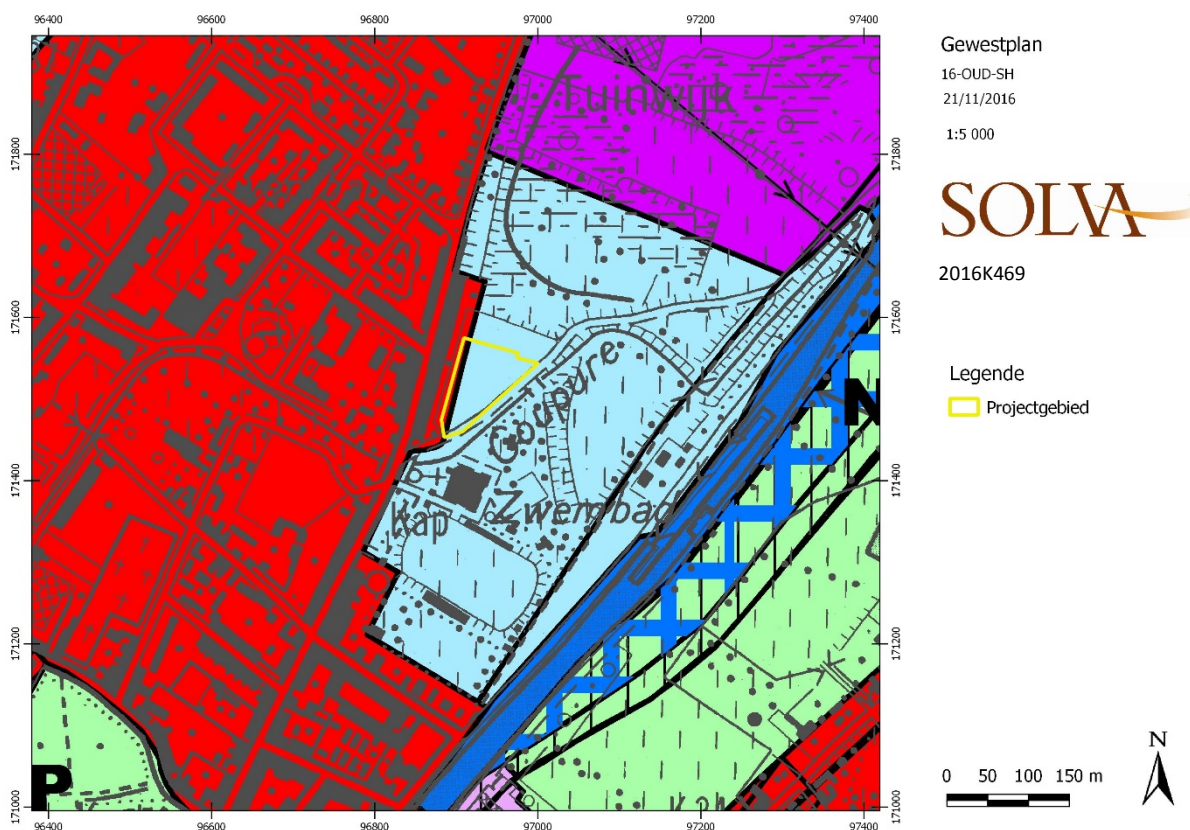
Het projectgebied is gelegen op ca. 500 m ten noordoosten van het historische stadsdeel van Oudenaarde, op de linkeroever van de Schelde (figuur 8).

² www.geopunt.be

Figuur 5: Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de historische kern van Oudenaarde (<https://geo.onroerenderfgoed.be>). In het blauw gearceerd: de archeologische zone van Oudenaarde. Het onderzoeksgebied is in het rood aangegeven.

Het projectgebied is, volgens het Gewestplan Oudenaarde, gelegen in een zone voor *gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen* (figuur 9). De te realiseren sporthal ligt in een zone voor sport en recreatie volgens het BPA Eindries.

Figuur 6: Het gewestplan met de positie van het desbetreffende terrein (gele lijn) (www.dov.vlaanderen.be).

Aardkundige en hydrografische situering

-Beknopte geologische en geomorfologische schets van de regio³

De Scheldevallei waarbinnen het projectgebied is gesitueerd, is gelegen in het zogenaamde **pleistoceen riviervalleiendistrict**, i.e. de gebieden die **geologisch/geomorfologisch** geassocieerd kunnen worden met de Pleistocene vallei van de Vlaamse Vallei, dat onder meer gekenmerkt is door alluviale kleibodems en een vrij vlakke tot licht golvende topografie.

In het gehele gebied van het pleistoceen riviervalleiendistrict rusten jong-Quartaire afzettingen op een Tertiair substraat. De deklaag bestaat uit Quartaire niveo-eolische afzettingen van de laatste ijstijd (Weichsel), rustend op subhorizontale, oorspronkelijk zwak naar het noorden hellende, mariene Tertiaire lagen. Het reliëf is er nagenoeg vlak, met uitzondering van lokaal microreliëf van dekzandruggen, heuvels, ruggen, kouters, lage beekdepressies. Zowat overal komt een permanente grondwatertafel voor. Een fijn vertakte hydrografie komt voor, die veelal door menselijk ingrijpen sterk werd gewijzigd.

³ We baseren ons voor deze beschrijving op de definitie en karakterisering van de ecodistricten in Vlaanderen. In het concept 'ecodistrict' worden diverse geologische, geomorfologische, bodemkundige, hydrografische en historisch-geografische aspecten, die ook een determinerende invloed hebben gehad op het menselijk handelen in het verleden, in relatie tot elkaar besproken. Specifiek voor het pleistoceen riviervalleiendistrict vermelden we hier de meest relevante passages die een invloed zouden kunnen hebben op het projectgebied, uit: *Sevenant M. et al., 2002, pp. 36 e.v.*

Er komen vooral zandgronden, lemig-zandgronden en licht-zandleemgronden voor. De uitlopers van het Pleistoceen riviervalleiendistrict, zoals de onmiddellijke regio waarbinnen het projectgebied is gesitueerd, wordt gedomineerd door fluviatiele afzettingen. Dit verklaart de iets zwaardere textuur in deze uitlopers, hoewel hier (bovenop) eveneens eolisch dekzand werd afgezet.

De belangrijkste processen uit de ontstaansgeschiedenis van het Pleistoceen riviervalleiendistrict situeren zich in de eerste helft van het Quartair, namelijk het Pleistoceen. Tijdens de afwisseling van ijstijden en tussenijstijden werd in verschillende fasen een enorme vallei, de zogenaamde 'Vlaamse Vallei' uitgeschuurd en herhaaldelijk opnieuw gevuld. In de Weichsel-ijstijd volgde een nieuwe uitschuring van het bekken, dat in het Tardiglaciaal (na de laatste ijstijd) opnieuw volledig werd opgevuld door eolische dekzandafzettingen en door fluviatiele afzettingen, die door de smeltwaters werden aangevoerd en in de rivieren bezonken. Gaandeweg ontwikkelde zich veenvorming.

De alluviale vlakten werden verder opgevuld als gevolg van de stijgende zeespiegel en later ook door de toenemende erosie na de prehistorische en historische ontbossingen. Momenteel is de geul van de Vlaamse Vallei niet meer zichtbaar in het landschap; ze is volledig toegesedimenteerd. Bovenop de Pleistocene rivierafzettingen werden tijdens het Holoceen recente riviersedimenten afgezet, die vaak gekenmerkt worden door een complexe samenstelling van klei, leem, zand en grind.

In de Vlaamse vallei komen vrij veel landschappelijke en hydrografische relictten zoals loopwijzigingen en afgesneden meanders voor. De zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei vormt een brede zandige vlakte, gelegen op een gemiddelde hoogte van 10 m TAW, ontstaan tijdens het fluvioperiglaciaal Weichseliaan. De Holocene insnijding van de Schelde heeft een algemene zuid-noord trend. De alluviale vallei is lager gelegen met een hoogte die meestal lager ligt dan 10 m TAW, en is opgevuld met alluviale afzettingen. De morfologie van de alluviale vallei is vrij vlak. Enkele donken komen als opwelvingen (slechts een paar meter hoog) voor.

Bodemkundig domineren in het alluviaal gebied de matig tot zeer sterk gleyige zandleem-, leem-, veen en vooral klei- en zware kleigronden domineren. Veelal rusten ze op een zandige ondergrond, op sterk en zeer sterk gleyige, uitgebikte, lemige en kleiige gronden, inclusies van gereduceerde kleigronden met venige bovengrond, matig droge tot natte lichtzandleemgronden met zandige ondergrond.

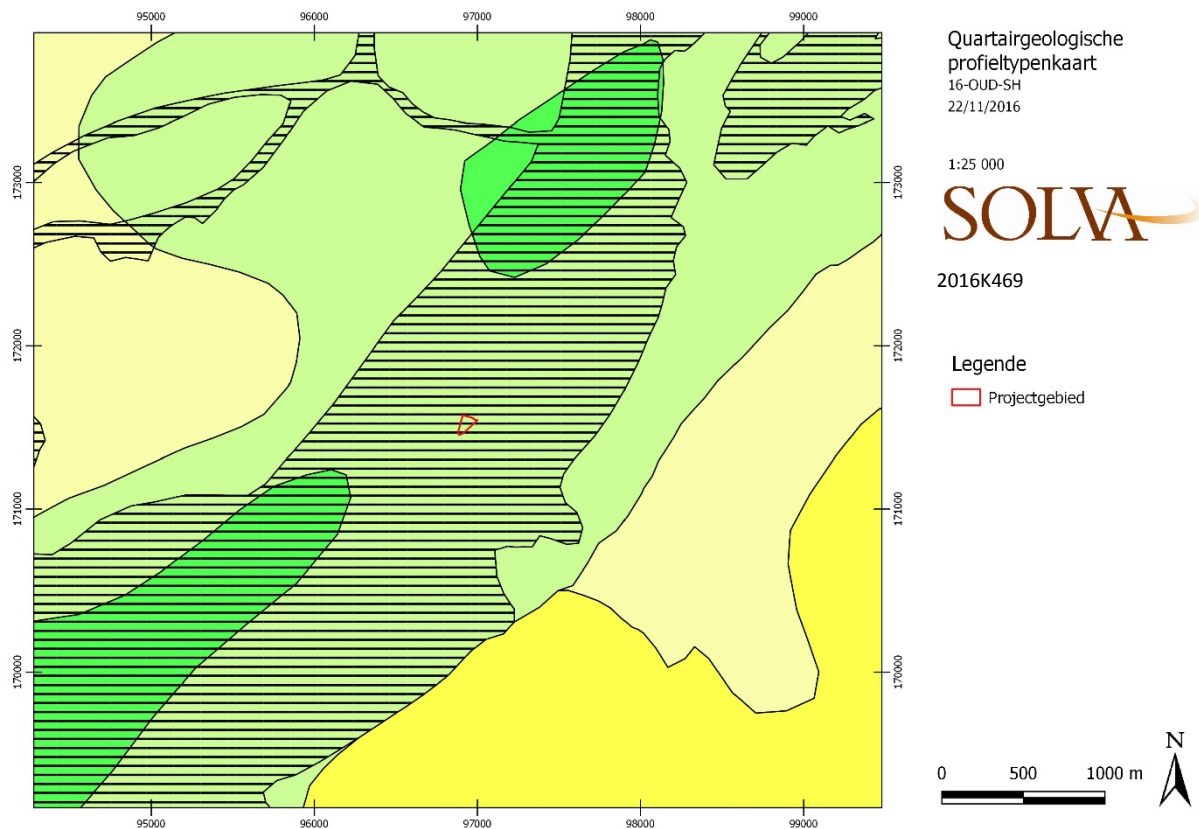
De leemgronden nemen de grootste oppervlakte van de alluvia in. De zandleemgronden liggen verspreid in de valleien. De licht-zandleemgronden vormen smalle stroken in de Scheldevallei (oeverwallen, donken). De veengronden beperken zich tot enkele kleine of grotere vlekken.

Een kenmerkende activiteit in Scheldevallei is de **productie van bakstenen**. Het afgraven van klei voor baksteenproductie in de alluviale vlakte van de Schelde startte in de 11e eeuw en bereikte een hoogtepunt in het begin van de 20e eeuw. Tussen Gent en Oudenaarde werd meer dan de helft van het alluvium uitgebikt.

-Het projectgebied

De **quartairgeologische profieltypekaart** karakteriseert het terrein als holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen bovenop de pleistocene sequentie (**figuur 10**)⁴. De terreinen zijn gelegen nabij de linkeroever van de Schelde.

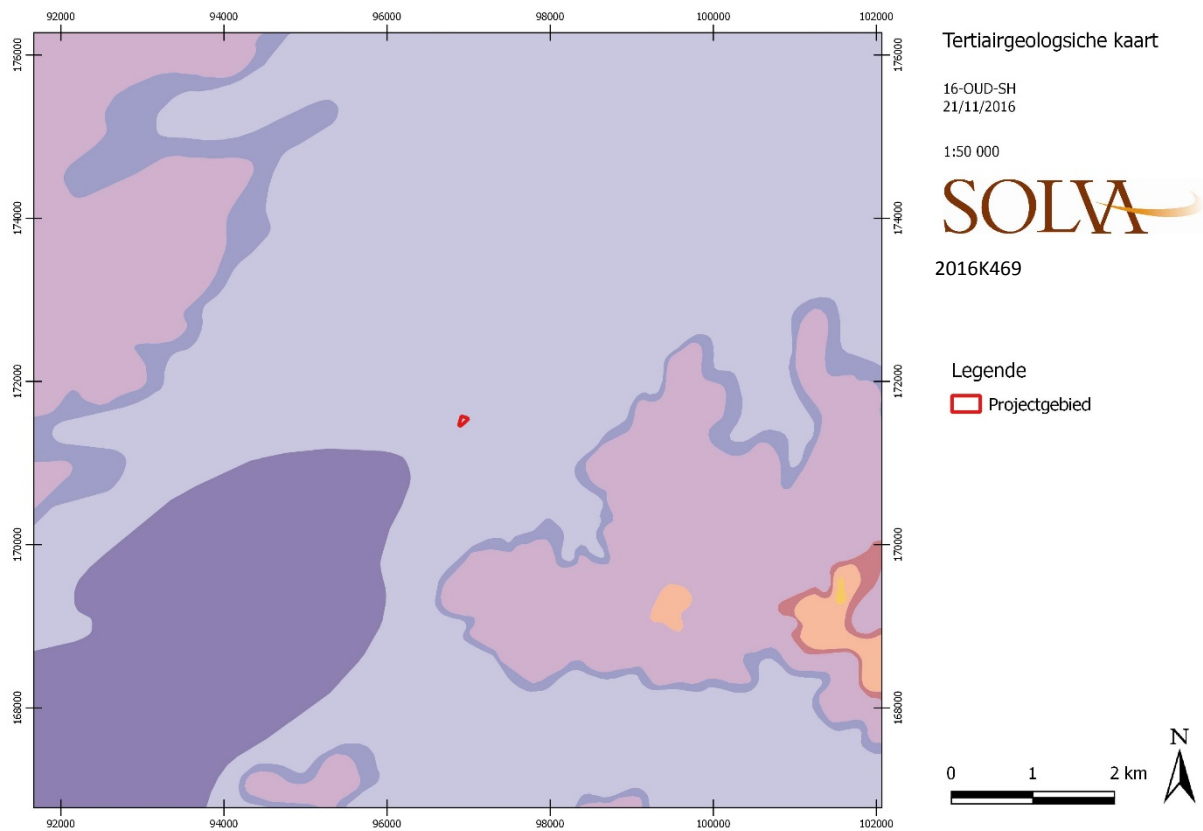
⁴ www.geopunt.be

Figuur 7: De quartaairgeologische profieltypekaart (www.dov.vlaanderen.be) met aanduiding van de fluviatiele afzettingen ter hoogte van het projectgebied.

Op de **tertiairgeologische** profieltypekaart wordt het onderzoeksgebied gerekend tot de Formatie van Kortrijk (Lid van Moen). Op het terrein is dit te zien als grijze klei tot kleihoudend silt met kleilagen (**figuur 11**)⁵.

⁵ www.geopunt.be

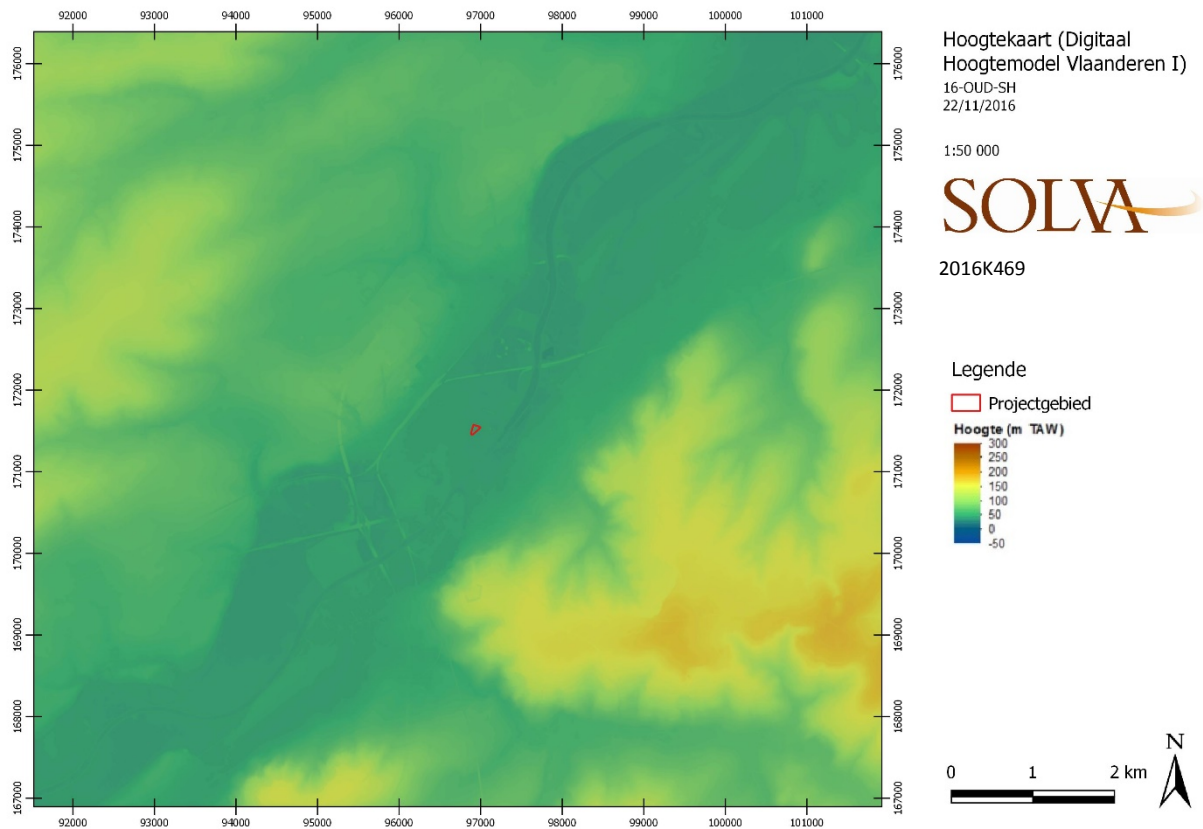

Figuur 8: De tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (www.dov.vlaanderen).

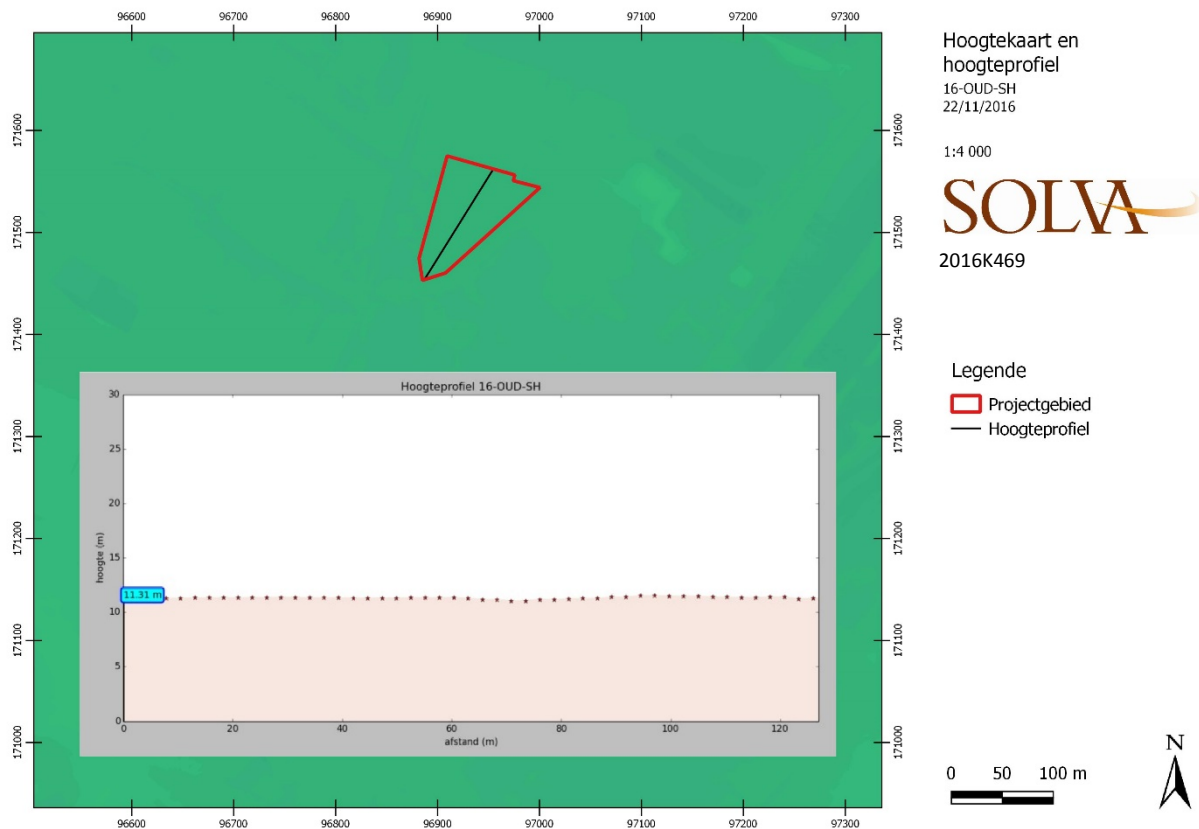
Voor het gebied is geen **geomorfologische** kaart beschikbaar.

Fysisch-geografische gegevens en grondgebruik

De site is gelegen op ca. 11.3 m TAW, op de linkeroever van huidige Schelde (**figuur 12-13**). Zoals onderstaande hoogtemodel aangeeft, ligt het projectgebied binnen de vallei die uitgeschuurd is door de Schelde. Er is bijna tot geen reliëfverschil op het terrein waar te nemen (**figuur 13**).

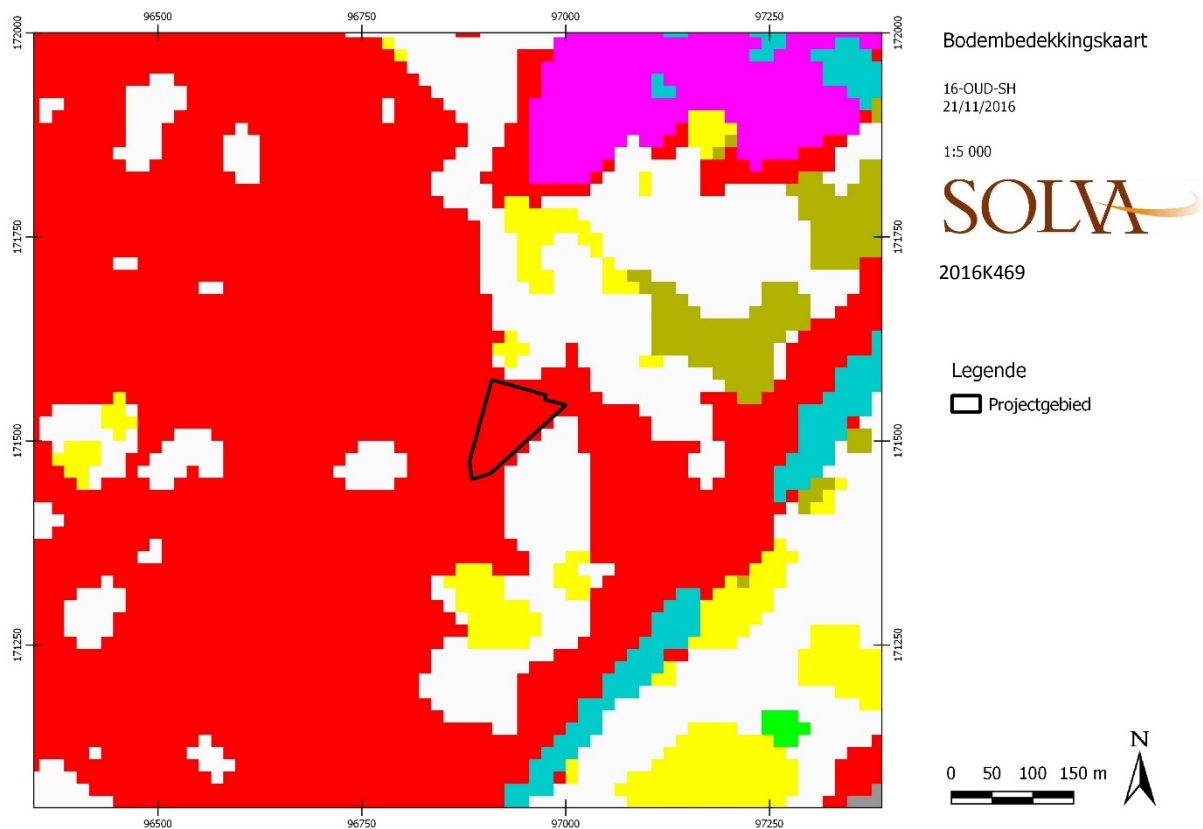

Figuur 9: Hoogtemodel van de regio (www.geopunt.be).

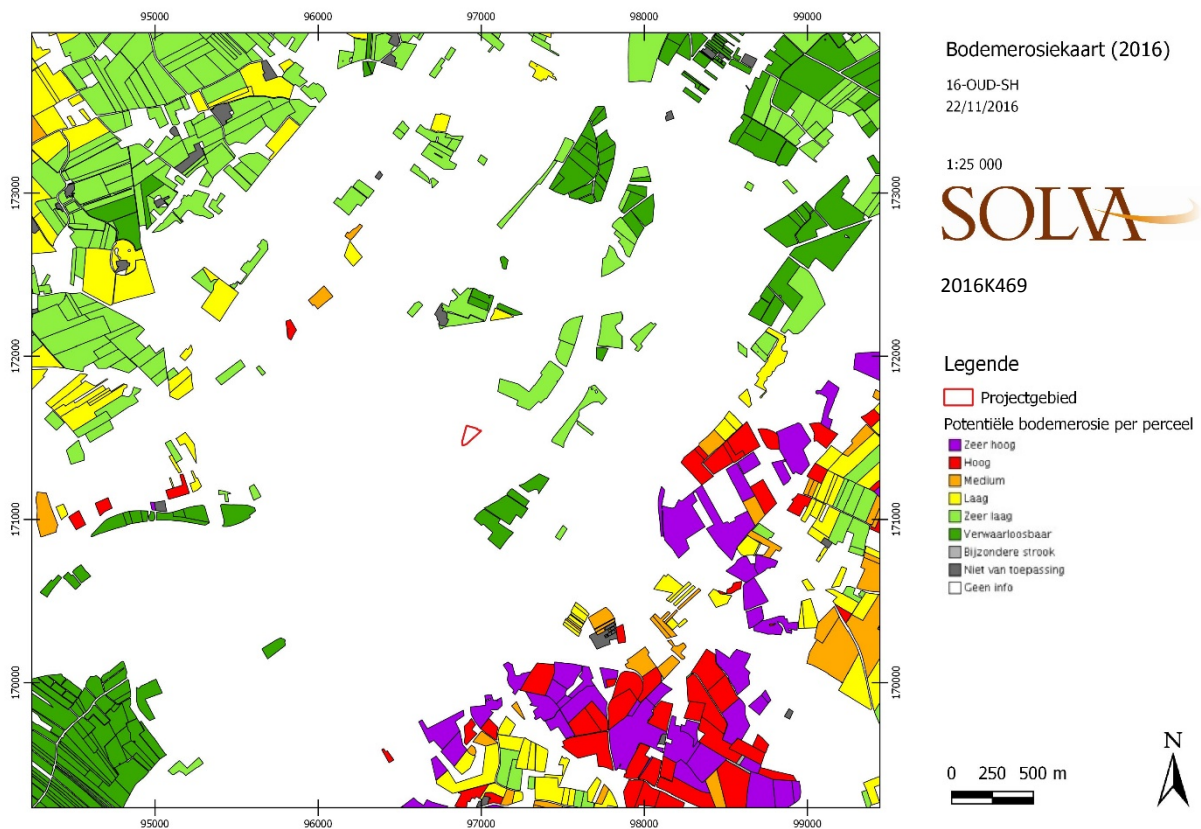
Figuur 10: Hoogtemodel en terreindoorsnede van het terrein (lengtedoorsnede van het terrein) (www.geopunt.be).

De gronden staan op de **bodemtypekaart** aangeduid als 'bebouwde zone' (OB) en 'kunstmatige gronden' (ON). Deze laatste zijn gronden die door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd zijn. (**figuur 14**). Het projectgebied ligt op de grens tussen bebouwde zone en kunstmatige gronden. Het projectgebied zelf ligt volledig in de zone van 'kunstmatige gronden'. In dit geval zijn de gronden opgehoogd.

Figuur 12: De bodembedekkingskaart (2001). Geel : weiland. Rood : andere bebouwing (geopunt Vlaanderen).

De **bodemerosiekaart** geeft geen info weer (**figuur 16**). Aangezien het om een vrij vlak terrein gaat dat bestaat uit ‘kunstmatige gronden’ kan aangenomen worden dat er geen erosie aanwezig is op het terrein. Bovendien blijkt uit de bodembedekkingskaart dat het gehele projectgebied verhard is, waardoor er geen erosie kan optreden.

Figuur 16: De boderosiekaart. Voor de witte zones is er geen info voorhanden (geopunt Vlaanderen).

In het projectgebied zelf zijn er geen boringen weergegeven door de DOV. Er zijn door de opdrachtgever geen recent uitgevoerde gegevens aangeleverd. Echter weten we op basis van de bodemkaart dat het hier gaat om kunstmatig opgehoogde gronden.

Een **overzichtsplan** met de relevante landschappelijke en aardkundige factoren binnen het projectgebied is te vinden bij de synthese (**figuur 22**).

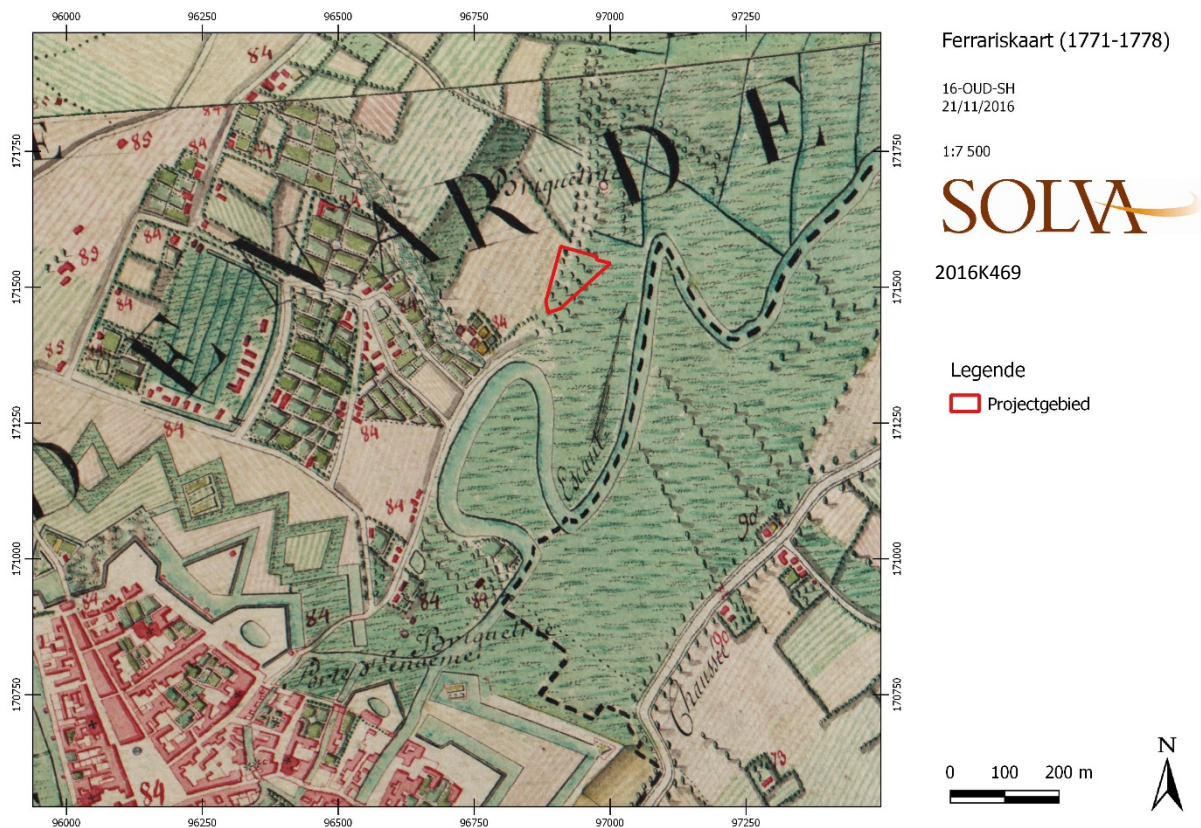
2.6.2. Een tekstuele historische beschrijving van het onderzochte gebied

Inventaris bouwkundig erfgoed

Het raadplegen van deze inventaris leverde geen informatie op met betrekking tot het onderzoeksgebied⁶. Ook in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied zijn geen elementen die opgenomen zijn in de Inventaris bouwkundig erfgoed.

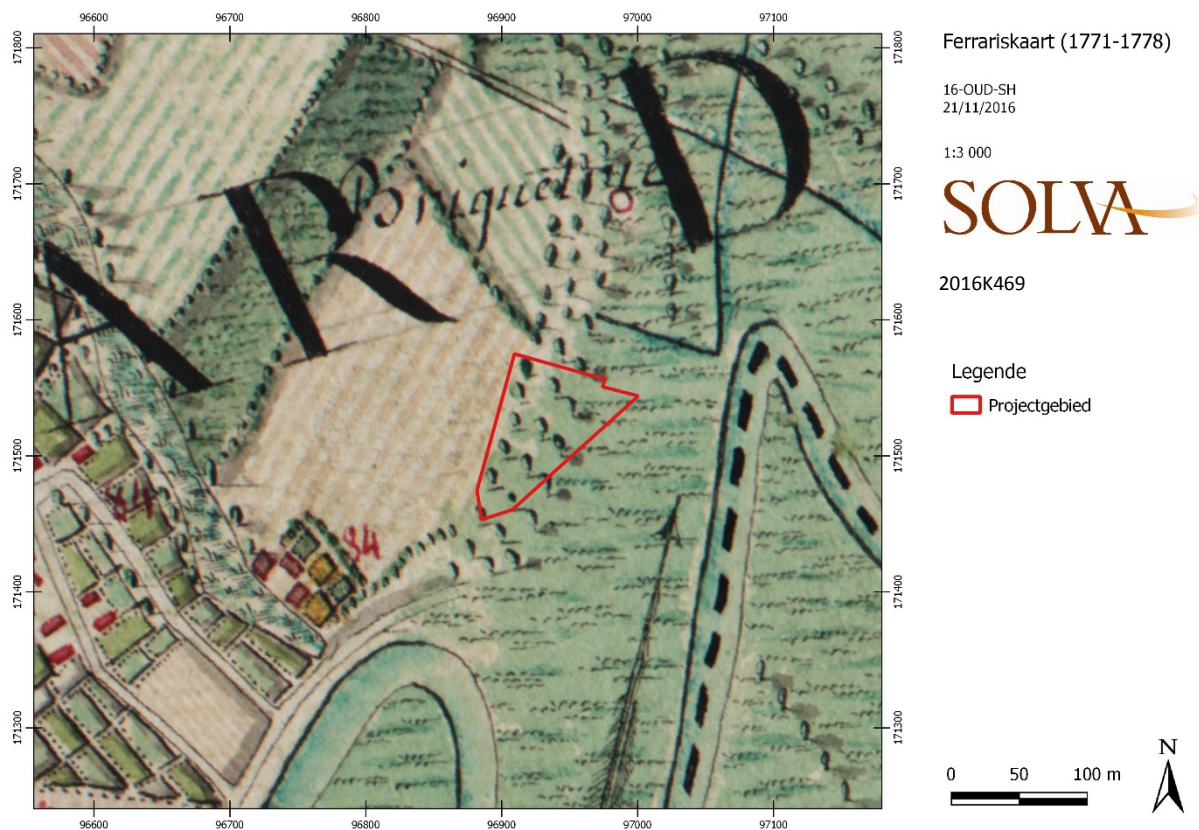
Historisch – cartografische documentatie van het projectgebied

a) Jozef Johan Frans Ferraris – Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik: Aelst (1771-1778)

Figuur 17: uitsnede van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

⁶ <https://inventaris.onroenderfgoed.be/> Raadpleging 22/11/2016.

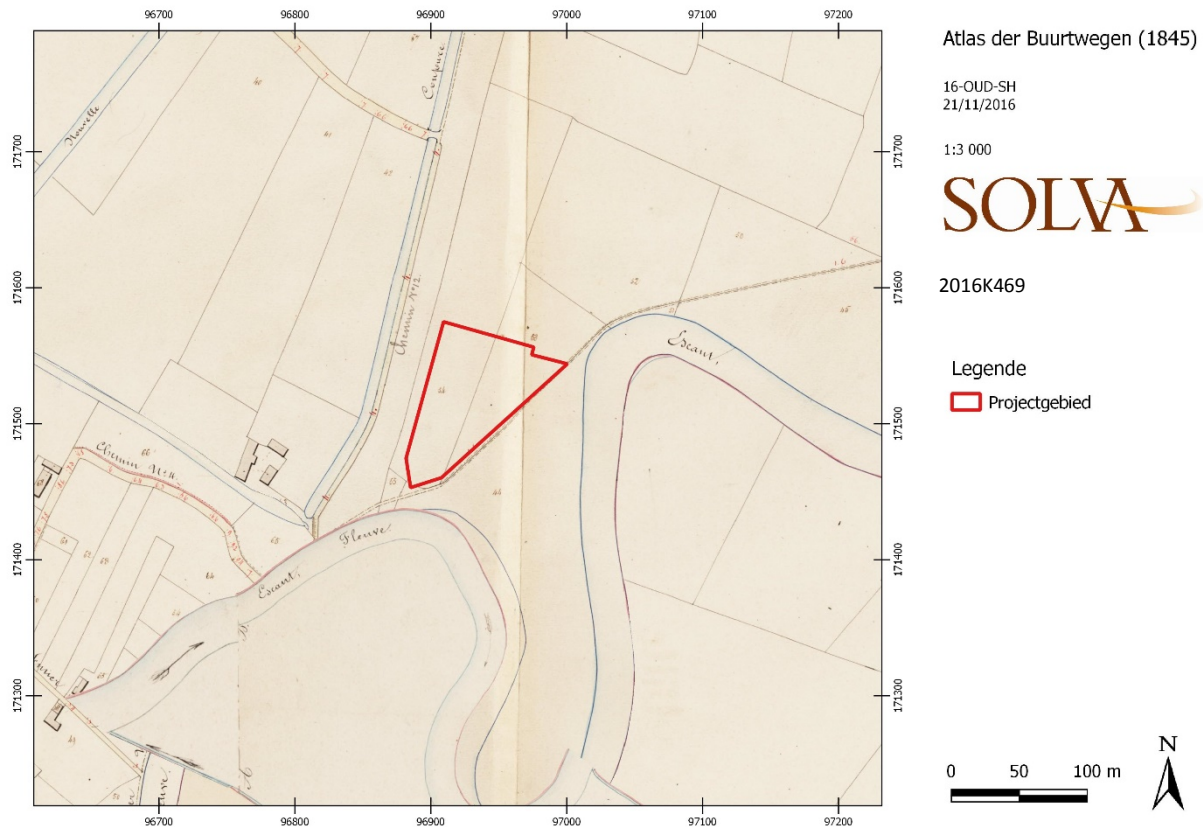
Figuur 18. Detail van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De Ferrariskaart vormt de uiteindelijke neerslag van de zgn. 'Planchetkaart' (**figuur 17 en 18**). Beide tonen voor dit gebied een zeer sterk gelijklopend beeld. Er is te zien dat het projectgebied zich ten noorden en ten westen van een sterk meanderende Schelde bevindt. Het gebied bevindt zich op de overgang tussen de natte meersengebieden van de Schelde en gronden die als akker in gebruik zijn.

Het projectgebied zelf is over de gehele lijn beplant met bomen. Mogelijk is deze bomenrij aangelegd om het gebied wat te draineren. Net ten noorden van het projectgebied is het toponiem 'Briquetterie' te lezen. Dit impliceert dat deze alluviale kleigronden op deze plek aangesneden zijn voor baksteenproductie.

Het projectgebied bevindt zich ten noordoosten van de historische stadskern van Oudenaarde (**figuur 17**). Op de kaart is te zien dat er een weg loopt vanuit Oudenaarde langs de Scheldemeander tot aan de zuidelijke hoek van het projectgebied.

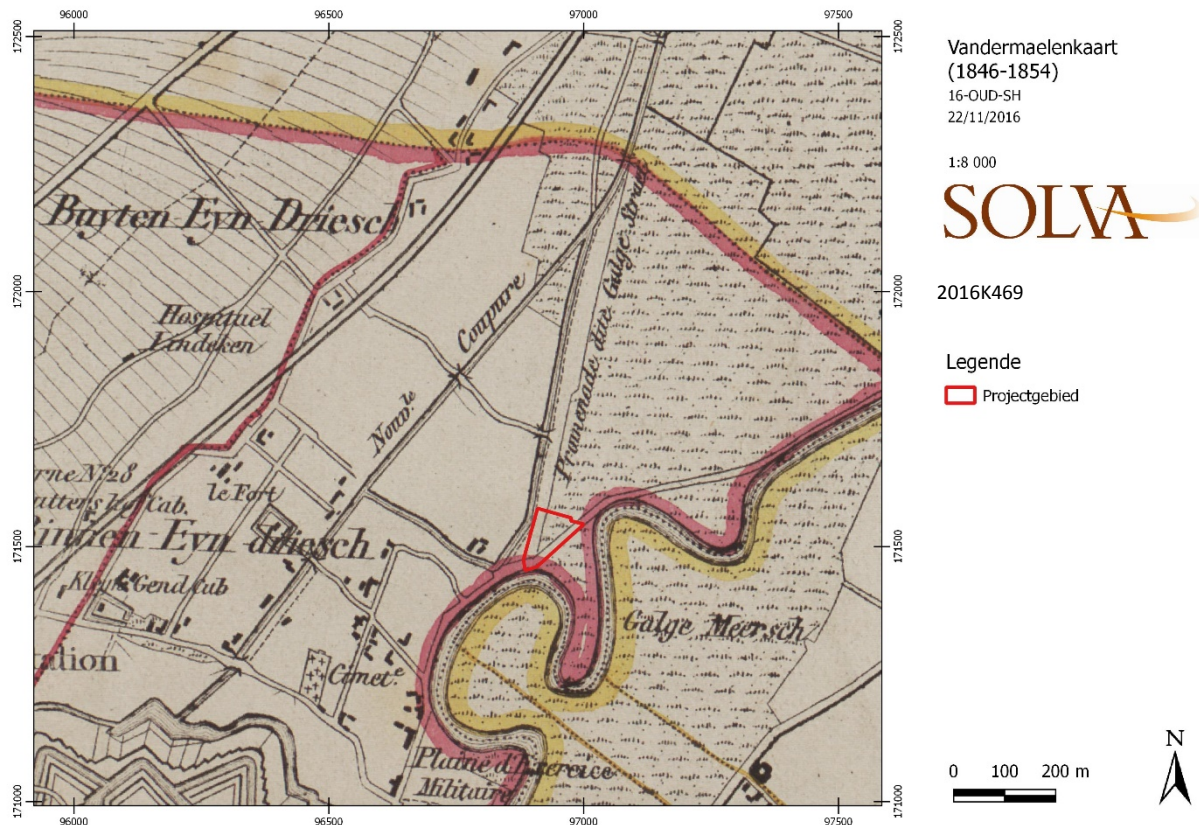
c) Atlas van de buurtwegen (ca. 1845)

Figuur 19: Afbakening van het onderzoeksgebied (rood) op de Atlas der Buurtwegen (1845) (www.gisoost.be).

De Atlas van de buurtwegen geeft weinig nieuwe informatie t.o.v. de Ferrariskaart (**figuur 19**). Ze illustreert wel dat de Scheldemeander een stuk meer noordwaarts opgeschoven is. Zowel aan de zuidoostelijke zijde, als aan de westelijke zijde wordt het projectgebied geflankeerd door wegen. Op de percelen zelf is geen bijkomende info te noteren.

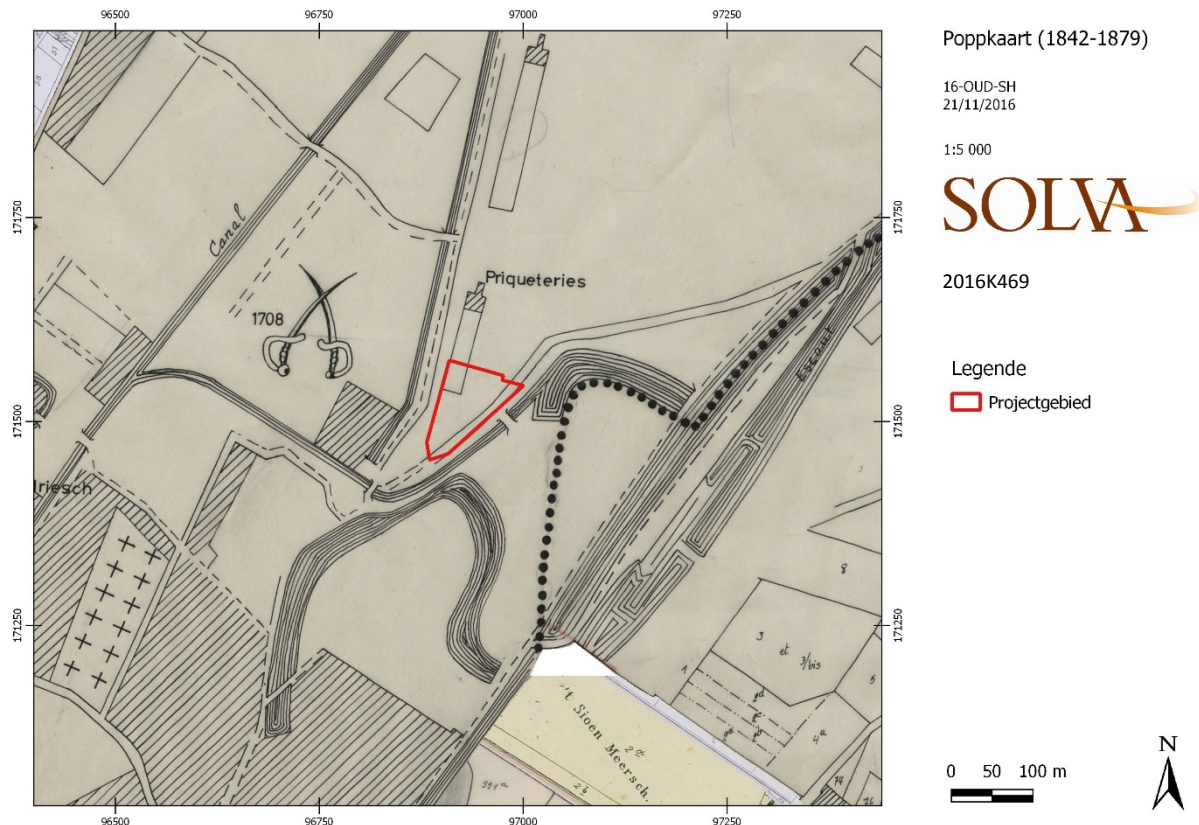
d) Philippe Vandermaelen – Cartes topographiques de la Belgique (1846-1854)

Figuur 20: Detail van Vandermaelenkaart uit 1846-1854 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be>).

De Vandermaelenkaart geeft opnieuw ongeveer dezelfde informatie als de Ferrariskaart of de 'Atlas der buurtwegen' (**figuur 20**). Ze beschrijft de terreinen rond de Scheldtmeander als 'Galgemeersch'. De weg die in noordelijke richting langs het onderzoeksgebied loopt, wordt op de kaart "*promenade dite galge straet*" genoemd. De kaart toont net als de Ferrariskaart dat het projectgebied nog in de natte scheldemeersen ligt.

e) Philippe Chrétien Popp - Atlas cadastral parcellaire de la Belgique (1842-1879)

Figuur 21: Detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (rood) (www.geopunt.be)

De kadasterkaart van Popp vertoont opnieuw een vergelijkbare situatie als de voorgaande kaarten (**figuur 21**). Het grootste verschil met de vorige kaarten is dat een deel van de meander ondertussen is drooggelegd, en dat de Schelde op deze plaats is rechtgetrokken.

Ten noordwesten van het onderzoeksgebied staat de locatie van de Slag bij Oudenaarde (1708) vermeld.

In het noorden van het onderzoeksgebied valt de term 'Priqueteries' te lezen. Vermoedelijk is dit een schrijffout en moet er eigenlijk 'Briqueteries' staan. Deze notitie was al eerder op de Ferrariskaart te lezen (supra). Anders dan op de Ferrariskaart toont deze kaart een gedetailleerdere positionering van de door baksteenproductie verstoorte zone. Het noordwestelijke deel van het gebied blijkt op die manier vergraven geweest. Het kan niet uitgesloten worden dat de eigenlijke klei ontginning groter is geweest dan weer gegeven op plan. Het voorkomen van een baksteenfabriek hier is logisch gezien de grootschalige aanwezigheid van alluviale klei.

f) Recente gebruik van het terrein

Het huidige uitzicht van de percelen waarop de verbouwingen aan de sporthal zal gebeuren, bestaat voor het grootste deel uit parking uitgevoerd in tarmac, en bestrating in klinkers (**foto 1 en foto 2**). De overige oppervlakte wordt ingenomen door de huidige sporthal. Deze inrichting vindt zijn oorsprong in het laatste kwart van de 20ste eeuw. Op de orthofoto uit 1971 is te zien hoe het terrein nog onbebouwd is, met een bomenrij in het midden (**foto 3**).

Op de luchtfoto samengesteld uit foto's genomen tussen 1979-1990 is te zien dat de sporthal en de terreininrichting er zijn ingepland (**foto 4**).

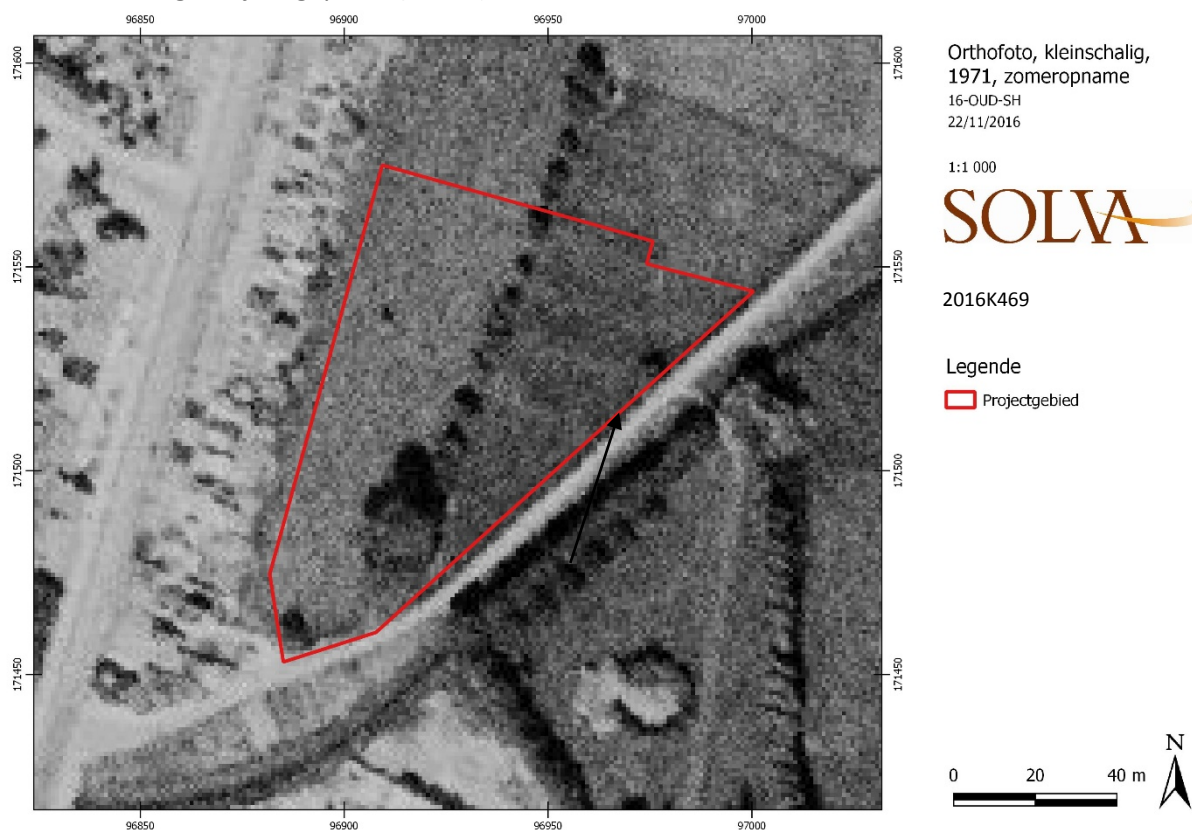

Foto 3: Luchtopname (1971) waarop te zien is dat er in 1971 nog geen bebouwing te zien is op het terrein (www.geopunt.be).

Foto 4: Samengestelde luchtopname (1979-1990) waarop de sporthal en de terreininrichting reeds te zien is (www.geopunt.be).

Op de samengestelde orthofoto uit de periode 2000-2003 is te zien dat de inrichting met onder meer een voetbalveld en parking verder uitgebouwd is (**foto 5**).

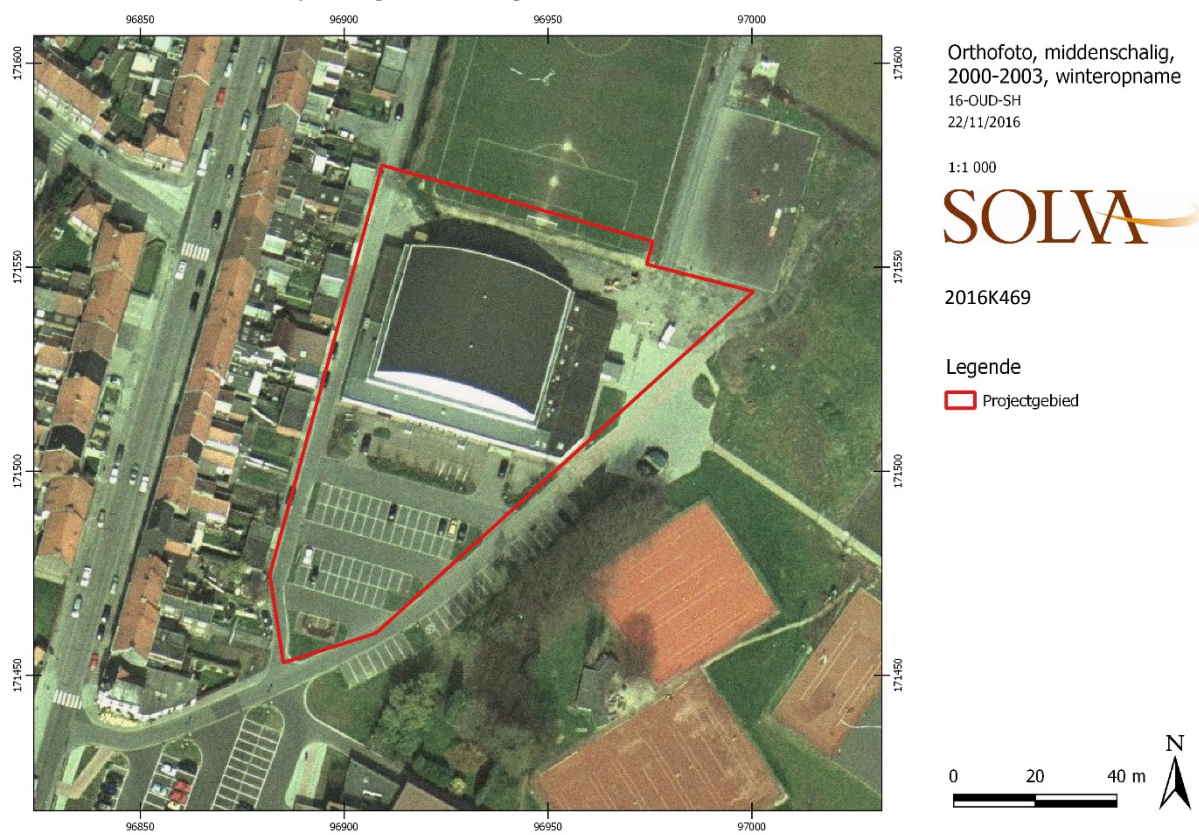
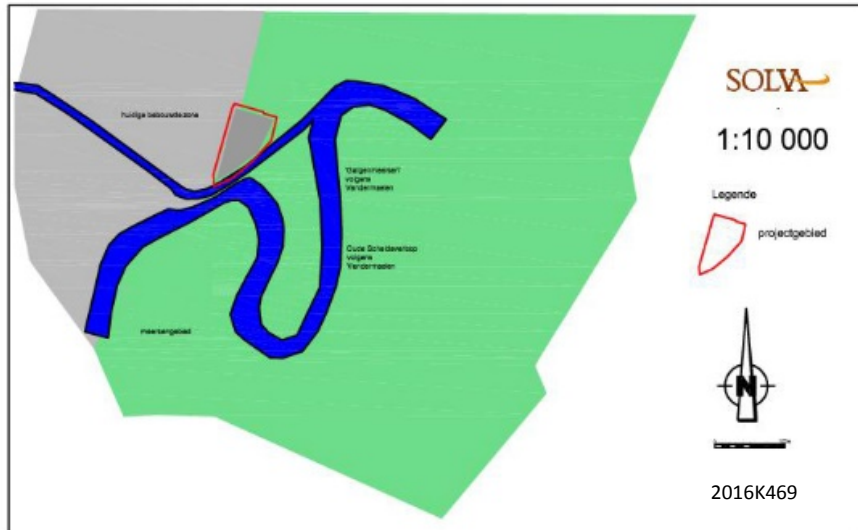

Foto 5: Deze samengestelde luchtfoto uit de periode 2000-2003 toont de verdere inrichting van het terrein (www.geopunt.be).

De meest recente luchtfoto en opname (**foto 1 en 2**) tonen een volledige inrichting van het onderzoeksterrein met een sporthal, bestrating in kleiklinkers en een parking in tarmac. Deze illustreren dat de te onderzoeken zone reeds ten dele vergraven is geweest voor de aanleg van de sporthal en infrastructuur.

Figuur 22: De onderzoekszone met de gekende verstoringen op aangeduid (grijs): de sporthal neemt het hele bovenste gedeelte van het onderzoeksgebied in. (Datum opmaak 22/11/2016)

De syntheseskaart (**figuur 22**) geeft de gekende verstoring weer. Enerzijds is er de aanduiding van hetgeen door alle historische kaarten wordt beschreven als 'natte meersen'. En anderzijds geven de grijze zones de reeds gekende hedendaagse verstoringen weer. In het onderzoeksgebied neemt de vergraving van de sporthal het grootste gedeelte in. In het zuidelijke gedeelte is een parking aangelegd.

Voor een geïnterpoleerd **Digitaal Hoogtemodel** en de **bodemkundige beschrijving** van het projectgebied verwijzen we naar vorig hoofdstuk (1.2.6.1, respectievelijk figuren 7, 10 tem 14).

2.6.3. Een tekstuele beschrijving van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

Er zijn geen archeologische sites of vondsten bekend in de Centraal Archeologische Inventaris op het onderzoeksterrein (zie eerder, **figuur 8**). Wel zijn er enkele sites gekend in de onmiddellijke omgeving.

Het terrein bevindt zich ten zuiden van de locatie waar in 1708 de Slag bij Oudenaarde plaats vond (CAI 158402). Deze slag kadert in de Spaanse Successieoorlog (1707-1713). De CAI-kaart positioneert de locatie van de veldslag noordelijker dan te zien is op de Popp-kaart (zie eerder).

Aan de overkant van de huidige Schelde zijn bij werken aan het Sas van Ename enkele silex-artefacten gevonden, alsook neolithisch aardewerk (CAI 500373). Ook bij prospectievondsten kwamen silexvondsten aan het licht (CAI 508230). In het noordwesten ligt de Provinciaal Archeologische site Ename.

De terreinen ten noorden van de sportzone zijn destijds verstoord bij de aanleg van het bedrijventerrein Galgenstraat (aangeduid op de inventaris als ‘gebied zonder archeologie’).

2.6.4. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

-Datering en interpretatie van geomorfologische eenheden van het projectgebied:

Op het terrein zijn voornamelijk *holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen* bovenop de pleistocene sequentie te verwachten. Deze zijn op hun beurt bij de rechte trekking van de Schelde en de ingebruikname van deze terreinen voor bebouwing *in de loop van de negentiende en twintigste eeuw opgehoogd*. Daarbij werden de oude meanders opgevuld.

-Datering en interpretatie van de antropogene aanwezigheid in het plangebied:

Sinds het laatste kwart van de achttiende eeuw is er op basis van cartografische bronnen geen bewoning op het terrein gekend, maar gezien de ligging in een nat meersengebied ter hoogte van het vroegere tracé van de Schelde, is het ook weinig waarschijnlijk dat er oudere bewoning was. Wel kunnen de terreinen in het verleden bezocht zijn geworden voor andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, ...). In de loop van de negentiende eeuw is de historische Scheldebbedding gedempt en gaandeweg zijn de terreinen opgehoogd en in gebruik genomen. Vanaf het laatste kwart van de twintigste eeuw zijn de terreinen ter hoogte van het projectgebied in gebruik als sport- en recreatiezone.

2.6.5. Gemotiveerde interpretatie van vondsten, vondstcategorieën, sporen, spoorcombinaties, spoorcategorieën, archeologische structuren en activiteitszones

Niet van toepassing

2.6.6. Verklaring voor het ontbreken van archeologische vondsten, sporen of een archeologische site

Niet van toepassing

2.6.7. Confrontatie van de bevindingen met de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek

Niet van toepassing

2.6.8. Tekstuele synthese

Stad Oudenaarde plant een renovatie en uitbreiding van de huidige sporthal. Het noordelijke gedeelte van de sporthal (de turnzaal en de kleedkamers) blijft in de huidige toestand behouden.

De werken behelzen de renovatie en verfraaiing van het zuidelijk gedeelte van de sporthal. De bestaande kleedkamers (oostelijk gedeelte), de cafetaria en inkom vooraan worden volledig afgebroken. Bij de grote sporthal worden de wanden en de sportvloer (i.e. bovenste vloerniveau) uitgebroken, de structuur/dak/dakbedekking en betonvloer blijven wel behouden. Het nieuwbouwproject behelst de aanbouw van een nieuwe cafetaria en nieuwe kleedkamers.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige** vergunningsaanvraag voor de renovatie en uitbreiding van de sporthal.

Het projectgebied bevindt zich **buiten het historische centrum** van de stad Oudenaarde in een voormalig **nat meersengebied** waarin de Schelde sterk meanderde (**figuur 22**). **Sinds 1771** is er op basis van geraadpleegde cartografische bronnen **geen bewoning** op deze terreinen gekend.

Echter is het gezien de ligging in een nat meersengebied ter hoogte van het vroegere verloop van de Schelde, **weinig waarschijnlijk dat er ook daarvoor bewoning was**. Wel kunnen de terreinen in het verleden bezocht zijn geworden voor andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, ...).

Rond het einde van de 19de eeuw werd de Schelde rechtgetrokken en werden de meanders gedempt. De omliggende terreinen werden gaandeweg opgehoogd. De huidige, rechtgetrokken, Schelde ligt net ten oosten van het onderzoeksgebied, maar de historische meanderende Schelde komt tot net ten zuiden van het onderzoeksterrein.

Na het dempen van de oude Scheldemeanders ontstaan er mogelijkheden om deze terreinen te gaan ontwikkelen. Vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw zal zich hier een sport- en recreatiedomein ontwikkelen, waartoe de terreinen ook opgehoogd werden. Binnen het domein is de ondergrond in het verleden vervolgens ook plaatselijk verstoord door de aanleg van een atletiekpiste, zwembad, tennisvelden en parkings met bijhorende infrastructuur.

Het projectgebied ligt tussen de voetbalvelden, tennisvelden en straten met bewoning. Het gehele onderzoeksterrein is momenteel verhard. **Het grootste deel van het terrein is reeds door het plaatsen van de huidige sporthal en aanleg van bestrating en parking verstoord (figuur 22, syntheseskaart).**

2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek konden de vooropgestelde onderzoeksvragen beantwoord worden. Hieronder worden deze beantwoord en wordt cf. *CGP 12.5.1.3*, 7° een inschatting gemaakt van het potentieel op kennisvermeerdering van het projectgebied, wat moet leiden tot de uiteindelijke evaluatie of bijkomend onderzoek noodzakelijk is.

-Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

De bureaustudie toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een voormalig nat meersenlandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht moeten worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en opgehoogd. Hoewel er voor het projectgebied geen boringen beschikbaar zijn, kan op basis van de bodemkaart aangenomen worden dat het oorspronkelijke niveau zich dus reeds op aanzienlijke diepte situeert ten opzichte van het huidige maaiveldniveau.

Binnen de afbakening van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zeer gering, het archeologisch potentieel van het projectgebied derhalve ook.

-Wat is de landschapshistoriek van het terrein?

De site lag tot ver in de 19de eeuw in een nat meersenlandschap waar de vroegere Scheldeloop tot net ten zuiden van het projectgebied kwam. Na de rechtekking van de Schelde worden de oude meanders drooggelegd en gedempt. Plaatselijk worden de terreinen daarna opgehoogd.

-Welke gebruiksevolutie kende het terrein?

Tot het einde van de 19de eeuw werden deze terreinen niet ontwikkeld. De natte ondergrond en de ligging van de Schelde lieten dit niet toe. Pas bij het rechtekken van de Schelde kwam deze zone droog te liggen. Vanaf het laatste kwart van de 20ste eeuw is het gebied in gebruik als sport- en recreatiezone, onder andere door de aanleg van een zwembad, atletiekpiste, voetbalvelden en een sporthal. Momenteel is de ruime regio al sterk bebouwd en is er ten noorden van het recreatiegebied waarin de werken worden gepland, ook een bedrijventerrein aangelegd.

-Wat is de impact van de geplande werken?

De werken hebben betrekking tot de verfraaiing en de uitbreiding van de huidige sporthal. Sommige delen van de sporthal blijven behouden, een deel wordt afgebroken en vervangen door een ruimere nieuwbouw.

Het project bestaat ten dele uit de verbouwing van bestaande gebouwelementen, de afbraak en oprichting van een nieuwbouwgedeelte, en de aanleg van riolering en regenwatercaptatie.

Het gedeelte dat volledig wordt afgebroken, tezamen met het nieuw geconstrueerde gebouw krijgt een diepere fundering mee dan de bestaande sporthal. De fundering zal dus ca 60 cm onder het bestaand oppervlak reiken. Naast het uitgraven van de vloerplaat, wordt er een nieuw leidingnet voor regenwaterrecuperatie aangelegd. Deze komen te liggen op het tracé waar de huidige waterleiding ligt. In de grote sporthal blijft de bestaande betonplaat behouden en wordt enkel de sportvloer vernieuwd.

De werken voor de nieuwe aanbouw vinden plaats op de zone waar er momenteel een bestrating in kleiklinkers en tarmac ligt. Door de aanleg van deze bestrating heeft er **in het verleden reeds een gelijkaardige bodemverstoring plaatsgevonden**.

Gelet op het feit dat het projectgebied in belangrijke mate gelegen is boven relatief recent gedempte meanders of op terreinen die vrij recent zijn opgehoogd en geroerd, valt te verwachten dat eventuele archeologische sporen, als deze al mogen verwacht worden, *de facto* niet of amper geraakt zullen worden door de werken. De impact van de werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed is derhalve zeer gering of nihil.

-Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau? (Cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Archeologische sporen *in situ* zijn binnen het gabarit van de geplande werken nagenoeg niet te verwachten:

- De bodemkaart leert dat het projectgebied plaatselijk is opgehoogd. Uit kaarten is geweten dat het onderzoeksterrein historisch gezien in een zone van natte meersen ligt.
- Recente uitgravingen voor de aanleg van de bestrating rond de sporthal, en uitgravingen voor de sporthal zelf hebben het terrein al in zeer aanzienlijke mate verstoord. Er zijn geen werken gepland buiten deze reeds verstoorde zones.

Indien er toch archeologische sporen binnen het projectgebied aanwezig zouden zijn, wat weinig waarschijnlijk is, zal de interpretatie ervan dermate moeilijk zijn, gezien de beperkte oppervlakte van het onderzoeksterrein. De geplande werken zijn dus van dien aard, dat ze geen ruimtelijk inzicht kunnen bieden op eventueel aanwezige sites.

Het terrein bevindt zich bovendien in een sterk bebouwde omgeving waardoor nieuw en aanvullend archeologisch onderzoek in de omgeving vrijwel uit te sluiten is.

Het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventuele site is derhalve nihil.

-Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel? (Cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing gelet op voorgaande, er is *de facto* geen wetenschappelijk kennispotentieel.

-Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

Alle bovenstaande onderzoeksvragen konden op basis van de bureaustudie voldoende beantwoord worden. Het wetenschappelijk onderzoekspotentieel, als er al sporen zouden aangetroffen worden binnen het gabarit van de werken, is zéér gering tot *nihil*. Bijkomend vooronderzoek zal geen nieuwe inzichten brengen en is derhalve niet relevant.

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning geen verder archeologisch (voor)onderzoek op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

-Opgave van de onderzoeksvragen die moeten beantwoord worden om het aanwezige potentieel te exploiteren (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing

-Kaart met afbakening van zones waar al dan niet archeologisch erfgoed vastgesteld of verwacht wordt (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Zie figuur 22. Er worden over het gehele onderzoeksterrein geen archeologische relictten verwacht.

2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden

Niet van toepassing

2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Stad Oudenaarde plant een renovatie en uitbreiding van de huidige sporthal. Het noordelijke gedeelte van de sporthal (de turnzaal en de kleedkamers) blijft in de huidige toestand behouden. Deze werken behelzen de renovatie en verfraaiing van het zuidelijk gedeelte van de sporthal. De bestaande kleedkamers (oostelijk gedeelte), de cafetaria en inkom vooraan worden volledig afgebroken. Bij de grote sporthal worden de wanden en de sportvloer (i.e. bovenste vloerniveau) uitgebroken, de structuur/dak/dakbedekking en betonvloer blijven wel behouden. Het nieuwbouwproject behelst de aanbouw van een nieuwe cafetaria en nieuwe kleedkamers.

Al deze werken vinden plaats binnen de zone die momenteel hetzij bebouwd is, hetzij voorzien is van bestrating.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m². Derhalve diende in uitvoering van art. 5.4.1 3° van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor de renovatie en uitbreiding van de sporthal. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een bureaustudie uitgevoerd.

Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel. Het betreft een voormalig nat meersenlandschap, dat doorsneden werd door de historische loop van de Schelde. Bewoning uit het verleden zal eerder op de hoger gelegen plaatsen in het landschap, buiten de contouren van het projectgebied, gezocht moeten worden. Het is echter niet uit te sluiten dat de terreinen in het verleden bezocht werden voor allerlei andere activiteiten (visvangst, vlasnijverheid, etc. ...).

In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop echter sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau. De terreinen rondom het projectgebied zijn rond het midden van de 20ste eeuw ontwikkeld als sport- en recreatiedomein.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen zéér gering.

In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Stad Oudenaarde plant een renovatie en uitbreiding van de huidige sporthal. Het noordelijke gedeelte van de sporthal (de turnzaal en de kleedkamers) blijft in de huidige toestand behouden. Deze werken behelzen de renovatie en verfraaiing van het zuidelijk gedeelte van de sporthal. De bestaande kleedkamers (oostelijk gedeelte), de cafetaria en inkom vooraan worden volledig afgebroken. Bij de grote sporthal worden de wanden en de sportvloer (i.e. bovenste vloerniveau) uitgebroken, de structuur/dak/dakbedekking en betonvloer blijven wel behouden. Het nieuwbouwproject behelst de aanbouw van een nieuwe cafetaria en nieuwe kleedkamers.

Al deze werken vinden plaats binnen de zone die momenteel hetzij bebouwd is, hetzij voorzien is van bestrating.

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota in kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is een bureaustudie uitgevoerd. Deze toont aan dat het projectgebied zich bevindt in een landschappelijke zone met een vrij laag archeologisch potentieel (voormalig meersengebied). In de negentiende en twintigste eeuw werden het voormalig meersengebied en de historische Scheldeloop sterk gemodelleerd door de mens. De voormalige Scheldebedding werd gedempt en opgehoogd. Het oorspronkelijke niveau situeert zich dus reeds op aanzienlijke diepte ten opzichte van het huidige maaiveldniveau.

Binnen het gabarit van de geplande werken is de kans op het aantreffen van archeologische sporen dan ook zéér gering. In dit licht is geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangewezen aangezien het potentieel op kennisvermeerdering nagenoeg onbestaande is.

2.11. Bibliografie

Sevenant M., Menschaert J., Couvreur M., Ronse A., Antrop M., Geypens M., Hermy M. & De Blust G., 2002, *Ecodistricten: Ruimtelijke eenheden voor gebiedsgericht milieubeleid in Vlaanderen. Deelrapport II: Afbakening van ecodistricten en ecoregio's: Verklarende teksten*, 221pp.

Verbrugge A. en Cherretté B., Oudenaarde Eindrieskaai. Aanleg van een fietspad tussen de Eindrieskaai en de Prins Leopoldstraat, Archeologienota. *SOLVA Archeologierapport 55*, 43pp.

Geraadpleegde websites (raadpleging 22/11/2016):

- <https://www.dov.vlaanderen.be>
- <https://www.geopunt.be>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://geo.onroerenderfgoed.be>
- <https://www.cartesius.be>
- <https://googlemaps>
- <http://www.gisoost.be>
- <http://mapire.eu/>

3. Bijlagen

figuur	onderwerp (projectcode 2016K469)	aanmaakschaal	aanmaakwijze	datum
1	Kadastraal plan (cadgisweb.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
2	Topografische kaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
3	Afbraakplan	1 op 1	digitaal	22-11-2016
4	Ontwerpplan	1 op 1	digitaal	22-11-2016
5	Dwarsdoorsneden ontworpen toestand	1 op 1	digitaal	22-11-2016
6	Plan funderingen en leidingen geplande toestand	1 op 1	digitaal	22-11-2016
7	situeringskaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
8	Situering t.o.v. historische kern (CAI)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
9	Gewestplan (dov.vlaanderen)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
10	Quartaargeologische profieltypekaart	1 op 1	digitaal	22-11-2016
11	Tertiairgeologische profieltypekaart	1 op 1	digitaal	22-11-2016
12	Hoogtemodel DHM (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
13	Hoogtemodel met terreindoorsnede (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
14	Bodemtypekaart (dov.vlaanderen.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
15	Bodembedekkingskaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
16	Boderosiekaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
17	Ferrariskaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
18	Detail Ferrariskaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
19	Atlas Der buurtwegen (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
20	Kaart van Vandermaelen (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
21	Popp kaart (geopunt.be)	1 op 1	digitaal	22-11-2016
22	Synthesekaart	1 op 1	digitaal	22-11-2016

3.1. Fotolijst

Nummer en onderwerp (projectcode 2016K469)	type foto	vervaardiging	Datum
Foto 1: Meest recente luchtopname (geopunt.be)	overzicht	digitaal	22-11-2016
Foto 2: foto bestaande situatie (googlestreetview)	detail	digitaal	22-11-2016
Foto 3: Orthofoto (1971) (geopunt.be)	overzicht	digitaal	22-11-2016
Foto 4: Orthofoto 1979-1990 (geopunt.be)	overzicht	digitaal	22-11-2016
Foto 5: Orthofoto 2000-2003 (geopunt.be)	overzicht	digitaal	22-11-2016

3.2. Lijst van de bijlagen

projectcode	2016K469
plannummer	1

type plan	afbraakplan
onderwerp plan	Afbraak renovatie sporthal
aanmaakschaal	1/100
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	2
type plan	bouwplan
onderwerp plan	ontwerpplan
aanmaakschaal	1/200
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	3
type plan	bouwplan
onderwerp plan	doorsnede
aanmaakschaal	1/25
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	4
type plan	bouwplan
onderwerp plan	Leidingen en funderingen
aanmaakschaal	onbekend
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016